

Załącznik
do Zarządzenia nr 43/2024
Wójta Gminy Zakrzew
z dnia 27.05.2024 r.

RAPORT O STANIE GMINY ZAKRZEW za 2023 rok

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY ZAKRZEW.....	4
2. REALIZACJA UCHWAŁ RADY GMINY ZAKRZEW	9
3. FINANSE GMINY ZAKRZEW	10
3.1 Dochody	10
3.2 Wydatki	12
3.3 Zobowiązania	15
3.4 Pozyskiwanie środków zewnętrznych.....	16
3.5 Wynik budżetu i zadłużenie.....	18
4. INWESTYCJE	20
05. REALIZACJA PROGRAMÓW I STRATEGII	24
5.1 Strategia rozwoju gminy Zakrzew na lata 2017-2027.....	24
5.2 Program ochrony środowiska dla gminy Zakrzew na lata 2017-2021 z perspektywą do 2024 roku	25
5.3 Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Zakrzew w 2023 roku.....	28
5.4 Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla gminy Zakrzew	28
5.5 Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii	29
5.6 Program określający zasady współpracy gminy Zakrzew z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2023 rok	40
5.7 Polityka Społeczna	45
5.8 Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie	53
5.9 Gminny program wspierania rodziny	54
5.10 Gminna strategia rozwiązywania problemów społecznych.....	54
6. OŚWIATA	58
6.1 Baza oświatowa	58
6.2 Uczniowie.....	59
6.3 Kadra	64
6.4 Wychowanie przedszkolne	65
6.5 Dowożenie uczniów do szkół	66
6.6 Pozostałe zadania oświatowe.....	67
7. INFRASTRUKTURA DROGOWA	69
8. GMINNE PRZEDSIĘBIORSTWO KOMUNALNE.....	70
9. PUBLICZNA KOMUNIKACJA ZAKRZEW	71
10. KULTURA I PROMOCJA	72
11. SPORT I TURYSTYKA	77
12. BEZPIECZEŃSTWO I PORZĄDEK PUBLICZNY.....	78
13. WSPÓŁPRACA MIĘDZYGMINNA.....	82
PODSUMOWANIE	93

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

WSTĘP

Raport o stanie gminy Zakrzew za 2023 roku powstał w ramach realizacji obowiązku wynikającego z art. 28aa ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tj. Dz.U. z 2024 r. poz. 609).

Niniejszy Raport stanowi podsumowanie działalności Wójta Gminy Zakrzew w 2023 roku. Przedmiotem opracowania są działania podejmowane w dziedzinach życia ważnych dla mieszkańców gminy Zakrzew oraz obecnych i potencjalnych inwestorów. Zawarte w przedstawionym dokumencie informacje są podstawą do uzyskania kompletnego i rzetelnego obrazu gospodarczej i społecznej sytuacji gminy Zakrzew i w konsekwencji do ewaluacji i zaplanowania odpowiednich kierunków rozwoju.

Gmina jest wspólnotą zamieszkujących ją ludzi, którzy powinni mieć możliwość, by wpływać na jej kształt. Procedura zatwierdzenia niniejszego dokumentu przez Radę Gminy Zakrzew i udzielenie wotum zaufania Wójtowi Gminy Zakrzew jest odpowiedzią na tę potrzebę, przewiduje bowiem udział mieszkańców w poprzedzającej je debacie. Raport o stanie gminy jest nie tylko sprawozdaniem z działalności Wójta, ale także obrazem sytuacji jednostki samorządu terytorialnego, udostępnianym mieszkańcom gminy z możliwością komentowania i oceniania.

Raport o stanie gminy Zakrzew sporządzono na podstawie danych pochodzących od pracowników poszczególnych referatów Urzędu Gminy w Zakrzewie i jednostek organizacyjnych oraz danych statystycznych udostępnionych przez Główny Urząd Statystyczny. Formalny kształt dokumentu wynika z pięcioletnich doświadczeń w zakresie jego konstruowania. Ze względu na interaktywny charakter sporządzania raportu, w szczególności zapewniony przez możliwość uczestniczenia Mieszkańców w debacie, jesteśmy otwarci na wszelkie uwagi i sugestie dotyczące zakresu i tematyki prezentowanych informacji, które zostaną uwzględnione w kolejnych edycjach.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY ZAKRZEW

Zakrzew jest gminą wiejską, położoną w powiecie radomskim, w południowej części województwa mazowieckiego. Sąsiaduje z miastem Radom oraz gminami Jedlińsk, Przytyk i Wolanów.

Gmina Zakrzew, której całkowita powierzchnia wynosi 96,3 km², jest gminą o charakterze rolniczym i zajmuje 1522 miejsce pod względem powierzchni gmin w Polsce. Jednak z uwagi, iż sąsiaduje bezpośrednio z miastem Radom, rolnictwo jest źródłem utrzymania tylko niewielkiej liczby mieszkańców. Struktura gospodarstw rolnych w gminie Zakrzew ma charakter rozdrobniony. Najwięcej gospodarstw (ponad 70%) posiada powierzchnię do 1 hektara. Posiadanie małych gospodarstw powoduje konieczność poszukiwania zatrudnienia poza rolnictwem. Gospodarstwa nakierowane są przede wszystkim na uprawę zbóż. Rolnictwo na terenie gminy prowadzone jest tradycyjnymi metodami. Niewiele gospodarstw posiada nowoczesne urządzenia zwiększające higienę i skracające czas pracy.

Na obszarze gminy Zakrzew funkcjonowało w 2023 roku 862 podmiotów gospodarczych - stan na 31.12.2023 roku (liczba zarejestrowanych działalności

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

po przeważającym kodzie PKD). W porównaniu z poprzednim rokiem widoczny jest wzrost liczby firm w poszczególnych kategoriach, w szczególności podmiotów prowadzących działalność budowlaną i administracyjną. Strukturę podmiotów gospodarczych obrazuje poniższa tabela.

Tabela 1.1. Struktura podmiotów gospodarczych
(na podstawie złożonych wniosków w CEIDG)

Lp.	Sekcja działalności gospodarczej	Ilość podmiotów w latach		
		2020	2022	2023
1	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	4	6	5
2	Górnictwo i wydobywanie	4	4	3
3	Przetwórstwo przemysłowe	124	128	128
4	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	2	2	2
5	Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	6	5	4
6	Budownictwo	148	174	181
7	Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	223	233	235
8	Transport i gospodarka magazynowa	55	69	71
9	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	14	14	11
10	Informacja i komunikacja	21	26	27
11	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	13	13	17
12	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	6	7	7
13	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	64	66	73
14	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	27	32	39
15	Edukacja	8	8	11
16	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	20	22	22
17	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3	4	3
18	Pozostała działalność usługowa	20	22	23
Suma:		762	835	862

Źródło: dane Referatu Inwestycji i Gospodarki Komunalnej Urzędu Gminy

Dane demograficzne dają obraz gminy otwartej na nowych mieszkańców, ponieważ widoczny jest stopniowy wzrost liczby osób zameldowanych w gminie. Jest to dobra wiadomość zarówno ze względów społecznych, jak i finansowych. Zwiększenie liczby mieszkańców wymaga od gminy zwiększenia nakładów inwestycyjnych na infrastrukturę zarówno w zakresie warunków mieszkaniowych, jak i dostępu do oświaty i kultury.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

Z drugiej jednak strony większa liczba mieszkańców generuje dla jednostki samorządu terytorialnego wyższe dochody. Niepokojące wydają się zmiany struktury wiekowej mieszkańców gminy Zakrzew. Społeczeństwo się starzeje, co spowoduje konieczność weryfikacji kierunków polityki społecznej i położenie większego nacisku na działania skierowane do seniorów. W poniższej tabeli przedstawiono dane liczbowe dotyczące struktury wiekowej mieszkańców gminy w roku 2010, 2015, 2022 oraz 2023.

Tabela 1.2 Struktura wiekowa mieszkańców gminy Zakrzew

Wiek	31.12.2010	31.12.2015	31.12.2022	31.12.2023
0-2	507	437	454	264
3-6	597	676	723	720
7-15	1478	1450	1594	1624
16-18	606	539	518	553
19-60/65*	7448	7930	8136	8225
pow.60/65*	1301	1527	1986	2186
	11937	12559	13411	13572

Zródło: dane ze zbiorów ewidencji ludności Urzędu Gminy

Z powyższego zestawienia można wywnioskować, że liczba mieszkańców gminy w wieku poprodukcyjnym systematycznie się zwiększa. Jest to nie tylko wynik porównania danych ilościowych, ale również stosunku liczby mieszkańców do liczby całej populacji w wieku powyżej 60 lat w przypadku kobiet i 65 lat w przypadku mężczyzn.

W roku 2010 10,9% mieszkańców gminy było w wieku emerytalnym, w 2015 12,2%, w 2020 14%, w 2022 14,8% a w 2023 16,1%.

Stopniowy wzrost można również zauważyć w grupie wiekowej od 7 do 15 lat, do której należą wychowankowie szkół podstawowych. Dynamika tego wskaźnika generuje z kolei konieczność dokonywania inwestycji w bazę placówek oświatowych.

Gęstość zaludnienia w gminie Zakrzew wynosi 140 na 1 km².

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego bezrobotnych mieszkańców gminy Zakrzew zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Radomiu było na dzień 31.12.2023 r. 533 osoby, w porównaniu z poprzednim rokiem wartość ta pozostała na tym samym poziomie. Mieszkańcy gminy pracują w zakładach zlokalizowanych na terenie gminy, w Radomiu i gminach ościennych.

Gmina Zakrzew jest atrakcyjna osiedleńczo. Warunkuje to zarówno bliskość miasta, jak i doskonałe warunki w zakresie wciąż rozwijanej infrastruktury technicznej przeznaczonej

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

budownictwu mieszkaniowemu oraz bogata baza placówek oświatowych i kulturalnych. Z uwagi na dogodne położenie – w sąsiedztwie Radomia, przy drodze relacji Radom – Tomaszów Mazowiecki – jest to także miejsce atrakcyjne dla inwestorów.

Gmina Zakrzew jest również terenem o wartości turystycznej. Wśród zabytków należy wymienić kościół w Cerekwi, kościół i dzwonnice w Zakrzewie, pochodzącą z 1904 roku figurę „Chrzest Pana Jezusa” w Zakrzewie, cmentarz w Zakrzewie, młyn w Gulinie i Cerekwi, głaz narzutowy w Dąbrówce Podługznej, który jest pomnikiem przyrody.

Administracyjnie gmina Zakrzew podzielona jest na 22 sołectwa. Jednostki pomocnicze obejmują teren jednej lub dwóch miejscowości (w jednym przypadku – czterech), a istnienie tej formy podziału usprawnia kontakt mieszkańców z władzami gminy poprzez osobę sołtysa.

Liczba mieszkańców w poszczególnych sołectwach została przedstawiona w poniższej tabeli.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

Tabela 1.3 Liczba mieszkańców w poszczególnych sołectwach gminy Zakrzew

Nazwa miejscowości/ liczba mieszkańców	(wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 r.)	(wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r.)	Wzrost/ spadek
Gmina Zakrzew	13411	13572	1,20%
Sołectwa:			
Bielicha	1214	1225	0,91%
Cerekiew (Zdziechów)	1080	1106	2,41%
Dąbrówka Nagórna	645	654	1,40%
Dąbrówka Podłęzna	485	494	1,86%
Goleźdin	367	376	2,45%
Gulin	418	410	-1,91%
Gulinek (Kozia Wola)	480	482	0,42%
Janiszew	1026	1045	1,85%
Jaszowice (Jaszowice-Kolonia)	330	329	-0,30%
Kolonia Piaski (Gózek, Gustawów, Sosnowica)	560	567	1,25%
Legęzów	147	148	0,68%
Marianowice	305	306	0,33%
Milejowice	1185	1225	3,38%
Mleczków	786	808	2,80%
Natalin (Podlesie Mleczkowskie)	615	607	-1,30%
Nieczatów (Kozinki)	480	484	0,83%
Taczów (Wola Taczowska)	518	524	1,16%
Wacyn	1143	1132	-0,96%
Zakrzew	386	387	0,26%
Zakrzew-Kolonia	437	449	2,75%
Zakrzewska Wola	363	371	2,20%
Zatopolice	441	443	0,45%

Źródło: dane ze zbiorów ewidencji ludności Urzędu Gminy

Wzrost liczby mieszkańców nastąpił w większości sołectw gminy Zakrzew. Szczególnie atrakcyjne dla nowych mieszkańców są sołectwa Milejowice, Cerekiew, Goleźdin, Mleczków, Zakrzew-Kolonia i Zakrzewska Wola. Natomiast Bielicha i Milejowice są największymi miejscowościami na terenie gminy Zakrzew.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

2. REALIZACJA UCHWAŁ RADY GMINY ZAKRZEW

Rada Gminy w Zakrzewie w roku 2023 podjęła 104 uchwały, z czego:

- 42 objętych było nadzorem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Radomiu,
- 68 objętych było nadzorem Wojewody Mazowieckiego,
- 32 podlegało publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

Stwierdzenia nieważności uchwał przez organy nadzoru lub sądy administracyjne:

1. Regionalna Izba Obrachunkowa w Warszawie pismem KI.0011.43.2023 z dnia 27 stycznia 2023 r. poinformowała, że Uchwałą Nr 3.43.2023 Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie z dnia 24 stycznia 2023 r. orzekło nieważność w części uchwały Nr XLVII/405/2022 Rady Gminy w Zakrzewie z dnia 29 grudnia 2022 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia stawki opłaty, określenia stawki opłaty podwyższonej oraz zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

3. FINANSE GMINY ZAKRZEW

Budżet Gminy Zakrzew na rok 2023 uchwalony został przez Radę Gminy w Zakrzewie w dniu 29 grudnia 2022 roku Uchwałą nr XLVII/404/2022.

W okresie sprawozdawczym dokonywano zmian w budżecie gminy polegających na zwiększeniach bądź zmniejszeniach planowanych dochodów i wydatków oraz przesunięciach środków budżetowych między paragrafami, rozdziałami i działami klasyfikacji budżetowej.

Po uwzględnieniu tych zmian plan dochodów na dzień 31 grudnia 2023 roku wynosił **87 808 657 zł**, zaś plan wydatków **97 079 289 zł**.

Poniżej szczegółowo omówiono plany i ich realizację.

3.1 DOCHODY

Dochodami gminy, zgodnie z obowiązującym prawem, są w szczególności:

I. Dochody bieżące:

1. Dochody własne, na które składają się:

- udział w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych, zamieszkujących lub mających siedzibę na terenie gminy,
- naliczane i pobierane przez urząd gminy podatki lokalne: od nieruchomości, rolny, leśny, od środków transportowych,
- opłaty z tytułu odbioru odpadów komunalnych,
- dochody z mienia – z najmu i dzierżawy majątku, będącego w posiadaniu gminy,
- pozostałe podatki i opłaty.

2. Dotacje celowe z budżetu państwa oraz otrzymane od innych jednostek samorządu terytorialnego, państwowych funduszy celowych i w ramach programów realizowanych z udziałem środków europejskich na realizację zadań zleconych i zadań własnych.

3. Subwencja ogólna, będąca finansowym świadczeniem państwa na rzecz jednostki samorządu terytorialnego:

- część oświatowa,

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

- część wyrównawcza, przeznaczana dla samorządów w zależności od średniego poziomu dochodu przypadającego na jednego mieszkańca,
- uzupełnienie subwencji ogólnej.

II. Dochody majątkowe:

1. Wpływy ze sprzedaży majątku.
2. Dotacje celowe z budżetu państwa na realizację inwestycji.

Strukturę dochodów gminy Zakrzew w 2022 i 2023 roku z uwzględnieniem źródła ich pochodzenia obrazuje poniższa tabela:

Tabela 3.1.1 Struktura wykonanych dochodów gminy Zakrzew w 2022 r. i 2023 r.

	Podział dochodów	2022	2023
I.	<u>Dochody bieżące</u> w tym w szczególności:	<u>74 520 283,14</u>	<u>66 284 976,83</u>
1.	Dochody z podatków i opłat w tym w szczególności:	<u>22 491 155,32</u>	<u>20 471 655,55</u>
1.1	Udział w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych, zamieszkujących lub mających siedzibę na terenie gminy	13 099 843,41	10 227 609,00
1.2	Podatki i opłaty lokalne	8 223 799,87	8 008 913,19
1.4	Dochody z mienia - z najmu i dzierżawy majątku, będącego w posiadaniu gminy	71 877,49	69 119,59
2.	Dotacje celowe z budżetu państwa i innych jednostek na realizację zadań bieżących	<u>17 316 174,26</u>	<u>11 864 926,57</u>
3.	Subwencja ogólna, w tym:	<u>23 673 975,00</u>	<u>30 604 193,55</u>
	a/część oświatowa	15 586 667,00	18 278 128,00
	b/ część wyrównawcza	7 392 885,00	7 431 239,00
	c/ uzupełnienie subwencji ogólnej	694 423,00	4 894 826,55
II	<u>Dochody majątkowe</u>	<u>12 398 156,05</u>	<u>18 003 691,55</u>
	<u>Dochody ogółem</u>	<u>86 918 439,19</u>	<u>84 288 668,38</u>

Źródło: dane Referatu Finansowego Urzędu Gminy

Na podstawie powyższego zestawienia widać, iż zasadniczą częścią dochodów gminy stanowią subwencje 36,31%, a przede wszystkim jej część oświatowa. Dotacje celowe z budżetu państwa stanowią 14,08% uzyskanych dochodów. W porównaniu z poprzednim rokiem wyższe wartości dochodowe pojawiają się w dochodach majątkowych. Niższa wartość pojawia się w przypadku dotacji celowych z budżetu państwa.

Obowiązujące akty prawne gwarantują organowi stanowiącemu gminy możliwość kształtowania lokalnej polityki finansowej poprzez działanie Wójta, jako organu

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

podatkowego pierwszej instancji. Oprócz naliczania i pobierania podatków lokalnych zadaniem Urzędu Gminy jest także egzekucja zaległości w podatkach samorządowych.

Stan zaległości w tym zakresie na koniec 2022 i 2023 roku przedstawiono w poniższej tabeli:

Tabela 3.1.2 Stan zaległości w podatkach lokalnych

Podatek lokalny	kwota zaległości na 31.12.2022 r.	kwota zaległości na 31.12.2023 r.
1. podatek od nieruchomości	2 656 831,51	2 869 768,20
2. podatek rolny	63 848,38	70 049,79
3. podatek leśny	7 214,00	8 120,45
4. podatek od środków transportowych	31 299,80	26 050,02
Razem	2 759 193,69	2 973 988,46

Zródło: dane Referatu Finansowego Urzędu Gminy

W celu ściągnięcia należności w podatkach lokalnych w Urzędzie Gminy prowadzone są działania egzekucyjne. W 2023 roku wystosowano 971 upomnień do podatników oraz przekazano 166 tytułów wykonawczych dotyczących podatków lokalnych w celu egzekucji zaległości podatkowych. W przypadku powstania dużych zaległości podatkowych dokonano wpisu do ksiąg wieczystych w celu uniknięcia ich przedawnienia.

Działania egzekucyjne w związku ze zwiększeniem się wysokości zaległych opłat prowadzone są także w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi. W 2022 roku kwota zaległości wynosiła 222 296,57 zł. Natomiast w 2023 roku była to kwota 245 194,23 zł. W 2023 roku wystawiono 1032 upomnienia oraz 133 tytuły wykonawcze.

3.2 WYDATKI

Wydatki z budżetu gminy są dokonywane z zachowaniem zasad jawności, efektywności i gospodarności. Planowa realizacja wydatków pozwala na usystematyzowaną realizację zadań gminy i w konsekwencji daje możliwość oceny rezultatu tych działań. Racjonalne wydatkowanie środków publicznych w perspektywie wieloletniej skutkuje rozwojem jednostki samorządu terytorialnego, a tym samym poprawia stan życia mieszkańców.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

Wydatki z budżetu gminy klasyfikowane są według różnych kryteriów. Poniższa tabela przedstawia podział wydatków według działów klasyfikacji budżetowej, a tym samym wysokość nakładów na poszczególne aspekty działalności gminy.

Tabela 3.2.1 Struktura wykonanych wydatków gminy Zakrzew według działów klasyfikacji budżetowej

Dział	Nazwa działu	Wydatki w 2022 r.	Wydatki w 2023 r.
010	Rolnictwo i łowiectwo	3 213 924,08	6 574 636,26
400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	680 511,55	2 086 361,04
600	Transport i łączność	13 280 838,51	26 921 406,67
700	Gospodarka mieszkaniowa	35 520,42	91 587,95
710	Działalność usługowa	33 799,70	12 792,00
750	Administracja publiczna	5 565 191,48	5 895 484,30
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	2 647,00	107 374,00
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	2 580 283,46	2 108 350,69
757	Obsługa długu publicznego	546 429,79	409 046,57
801	Oświata i wychowanie	30 861 636,49	28 516 275,58
851	Ochrona zdrowia	331 786,68	335 680,73
852	Pomoc społeczna	3 713 918,09	1 827 294,88
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	8 265 177,61	308 742,71
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	104 627,20	79 033,60
855	Rodzina	14 129 114,30	7 892 418,65
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	3 836 347,89	4 467 414,87
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	830 145,23	896 307,65
926	Kultura fizyczna i sport	548 114,41	173 705,23
Razem		88 560 013,39	88 703 913,38

Źródło: dane Referatu Finansowego Urzędu Gminy

Podział wydatków zaprezentowany w powyższej tabeli obrazuje, jakie zadania realizowane były w 2023 roku w gminie Zakrzew jako priorytetowe. Największe nakłady

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

przeznaczono na działania w zakresie oświaty i wychowania 32,15% oraz na transport i łączność 30,35%. Niski stopień wykonania planowanych wydatków w dziale działalność usługowa spowodowany jest przesunięciem terminu realizacji opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na 2024 rok. Jednocześnie w paragrafach dotyczących wydatków na te dziedziny działalności gminy, w szczególności wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz i wodę, rolnictwa i łowiectwa oraz transportu i łączności, nastąpił w relacji do poprzedniego roku wzrost wysokości nakładów. Inwestowanie w dziedzinę transportu jest bardzo ważne z punktu widzenia interesu publicznego, dlatego na rzecz poprawy jakości życia mieszkańców gminy, dokonano zakupu 4 autobusów elektrycznych wraz z punktami ładowania. Relatywnie więcej środków przeznaczono na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska.

Znaczne zmniejszenie wysokości wydatków na wspieranie rodziny wynika z faktu, że od maja 2022 roku zadanie polegające na wypłacie świadczenia wychowawczego zostało przejęte przez ZUS. W 2023 roku GOPS w Zakrzewie wypłacał świadczenie wychowawcze na podstawie Decyzji wydanych przez Wojewodę Mazowieckiego w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

W 2023 roku gmina kontynuowała działania związane z przeciwdziałaniem negatywnym skutkom konfliktu zbrojnego na Ukrainie, ale zmniejszyła się ilość wypłacanych świadczeń z uwagi na zmianę miejsca (powrót na Ukrainę, wjazd do większych miast) lub podjęcie zatrudnienia przez obywateli Ukrainy.

W 2023 roku realizowano również wydatki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 w tym: dodatek energetyczny, refundacja podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe, dodatek węglowy oraz dodatek do gospodarstw domowych, które ogrzewają się przy pomocy kotłów lub pieców na biomase, gaz LPG lub olej opałowy.

Ważnym zadaniem jednostki samorządu terytorialnego jest realizacja inwestycji, dotyczących zarówno infrastruktury technicznej, komunikacyjnej, jak i zasobów oświatowych i społecznych. Działalność w tym zakresie powoduje, że gmina jest atrakcyjniejsza dla inwestorów, a warunki życia mieszkańców się poprawiają.

Nakłady na inwestycje w gminie Zakrzew w 2023 roku wyniosły 33 647 684,40 zł. Wartość ta w porównaniu z rokiem poprzednim wzrosła o ponad 8 milionów złotych. Szczegółowy podział wydatków inwestycyjnych obrazuje poniższa tabela.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

Tabela 3.2.2 Struktura wydatków inwestycyjnych gminy Zakrzew w 2022 r. i 2023 r.

Dział	Nazwa działu (inwestycje realizowane w 2023 r.)	Wykonanie 2022	Wykonanie 2023
010	Rolnictwo i łowiectwo	2 802 599,06	6 002 803,16
600	Transport i łączność	12 076 368,03	24 122 710,57
700	Gospodarka mieszkaniowa	0,00	54 203,14
750	Administracja publiczna	339 892,77	158 068,99
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	2 161 264,44	1 653 385,98
801	Oświata i wychowanie	7 267 477,03	1 080 796,08
851	Ochrona zdrowia	10 000,00	20 000,00
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	368 844,54	537 881,48
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	0,00	17 835,00
926	Kultura fizyczna	371 828,95	0,00
Razem		25 398 274,82	33 647 684,40

Zródło: dane Referatu Finansowego Urzędu Gminy

3.3 ZOBOWIĄZANIA

Uzyskanie kompletnego obrazu sytuacji finansowej jednostki samorządu terytorialnego wymaga określenia kwoty zobowiązań, które dotyczą zadań realizowanych w poprzednim roku, a z uwagi na przepisy prawa podatkowego i terminy wpływu faktur, jeszcze nieopłaconych. Tym samym stają się kosztami do poniesienia w kolejnym roku budżetowym. Kwoty zobowiązań na koniec roku 2023 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3.3.1 Zobowiązania na dzień 31.12.2022 r. i 31.12.2023 r.

Konto rozrachunkowe	Zobowiązania z tytułu:	2022 r.	2023 r.
201	Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami, w tym:	469 123,24	1 961 366,90
	energia elektryczna	55 991,26	315 022,99
	wywóz nieczystości, utrzymanie PSZOK	167 014,39	475 325,67
	zakup dostępu do usług telekomunikacyjnych	1 201,05	732,31
	pozostałe zakupy i usługi (paliwo, olej opałowy, okresowe badania lekarskie)	244 916,54	1 170 289,93

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

225, 229, 231	13 pensja pracowników administracji, obsługi szkół, nauczycieli wraz z pochodnymi	1 542 161,71	1 817 872,76
240	Pozostałe rozrachunki, w tym:	22 048,13	990 655,74
	ekwiwalent OSP za udział w akcji ratowniczej	6 399,00	5 731,00
	dowożenie uczniów do szkół	15 649,13	77 573,18
	pobyty dzieci z terenu Gminy Zakrzew w innych placówkach oświatowych	0,00	58 549,02
	roboty budowlane OSP Jaszowice Kolonia	0,00	400 933,59
	Roboty budowlane – remont drogi Gulin – Jankowice	0,00	447 868,95
	Razem:	2 033 333,08	4 769 895,40

Źródło: dane Referatu Finansowego Urzędu Gminy

Kwota zobowiązań pozostałych na koniec 2023 roku to w głównej mierze wypłata tzw. „13 pensji” dla pracowników urzędu i placówek oświatowych, która zgodnie z przepisami wypłacana jest do końca marca kolejnego roku.

3.4 POZYSKIWANIE ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH

Sposobem na zwiększenie możliwości inwestycyjnych gminy jest pozyskiwanie środków zewnętrznych. Poniżej przedstawiono zestawienie zadań realizowanych w 2023 roku z udziałem środków zewnętrznych.

Tabela 3.4.1 Pozyskiwanie środków zewnętrznych

Lp	Nazwa projektu	Źródło dofinansowania	Koszt w roku 2023	Kwota dofinansowania
1.	Zakup autobusów elektrycznych wraz z punktami ładowania w Gminie Zakrzew	NFOŚiGW Zielony Transport Publiczny	13 085 520,02 zł	7 022 025,00 zł
2.	Modernizacja budynku OSP Zakrzewska Wola	Urząd Marszałkowski – Mazowieckie Strażnice OSP 2023	55 165,50 zł	40 000,00 zł
3.	Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie gminy Zakrzew - etap I	Urząd Marszałkowski - Mazowsze dla Klimatu 2023	275 837,80 zł	183 301,00 zł
4.	Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie gminy Zakrzew - etap II	Urząd Marszałkowski -	200 043,68 zł	173 397,31 zł

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

		Mazowsze dla Klimatu 2023		
5.	Ekologiczny Piknik Rodzinny	WFOŚiGW	29 864,54 zł	29 856,54 zł
6.	Modernizacja budynku OSP w zakresie bram garażowych	Mazowieckie Strażnice OSP - 2023	55 165,50 zł	40 000,00 zł
7.	Przebudowa ulicy Granicznej w miejscowości Cerekiew - etap I i II	Polski Ład	13 089 623,32 zł	12 350 000,00 zł
8.	Przebudowa drogi wewnętrznej Milejowice			
9.	Przebudowa dojścia i dojazdu do działek 66/5, 66/7, 86/157, 86/152, 86/162, 86/158, 86/160, 86/127 w miejscowości Cerekiew			
10.	Przebudowa drogi gminnej nr 351311W Mleczków - Cerekiew			
11.	Przebudowa drogi gminnej nr 351334W w miejscowości Zakrzewska Wola - etap I i II			
12.	Budowa drogi gminnej wraz z oświetleniem w obrębie ew. Wacyn			
13.	Rozbudowa drogi gminnej w obrębie ew. Gulin			
14.	Remont drogi gminnej Zdziechów - Cerekiew			
15.	Remont drogi gminnej Zakrzew Kresy			
16.	Remont drogi gminnej Gulinek-Kozia Wola			
17.	Remont drogi gminnej Milejowice ul. Słoneczna, Cicha, Miła			
18.	Remont drogi gminnej w Zakrzew Kolonii - 850m			
19.	Remont drogi gminnej Zakrzewskiej Woli - 1050m			
20.	Rozbudowa drogi gminnej nr 351338W w Dąbrówce Nagórnej ul. Kościelna 936,44m	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	4 087 662,05 zł	2 970 567,28 zł
21.	Remont drogi gminnej Gulin -Jankowice	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	1 547 911,77zł	1 100 042,82zł

Źródło: dane Referatu Inwestycji i Gospodarki Komunalnej Urzędu Gminy

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

3.5 WYNIK BUDŻETU I ZADŁUŻENIE

Na rok 2023 zaplanowano deficyt w wysokości 9 270 632,00 złotych. Budżet gminy na koniec roku zamknął się deficytem w kwocie 4 415 245,00 zł, który pokryto pożyczkami z WFOŚiGW i NFOŚiGW oraz wolnymi środkami oraz niewykorzystanymi środkami na bieżącym rachunku jst.

W budżecie gminy na 2023 rok zostały zaplanowane przychody w kwocie 13 512 564,00 zł z tytułu:

- kredyty i pożyczki w kwocie 12 506 932,00 zł, zrealizowano 8 340 074,91 zł,
- wolnych środków zaplanowano 703 677,00 zł, zrealizowano 703 677,88 zł,
- niewykorzystanych środków na rachunku bieżącym zaplanowano 4 955,00 zł, zrealizowano 4 955,88 zł.

Zaplanowano rozchody na spłatę zaciągniętych kredytów w kwocie 3 780 000,00 zł, wykonano 3 780 000,00 zł oraz pożyczek w WFOŚiGW w kwocie 164 932,00 zł, wykonano 164 931,42 zł. Wykonanie rozchodów dotyczy kredytów i pożyczek zaciągniętych w latach ubiegłych.

Poziom zadłużenia na koniec 2023 roku wynosi 14,3% dochodów gminy. Zgodnie z opinią Regionalnej Izby Obrachunkowej jest bezpieczny dla funkcjonowania i utrzymania płynności finansowej gminy.

Sytuacja finansowa gminy dla uzyskania jej kompletnego obrazu wymaga analizy danych w szerszym ujęciu czasowym. Poniższa tabela przedstawia stan zadłużenia, zobowiązania pozostałe do zapłaty na koniec roku budżetowego oraz wolne środki w ostatnich ośmiu latach.

Tabela 3.5.1 Zadłużenie, zobowiązania i wolne środki na koniec roku budżetowego w ostatnich siedmiu latach

Rok	Kwota długu na 31.12	Zobowiązania na 31.12	Wolne środki powstałe z wykonania budżetu danego roku
2016	14 997 391,85	1 282 028,45	1 935 297,52
2017	14 969 352,33	1 564 790,27	306 218,41
2018	16 760 911,65	4 580 881,98	2 154 072,13
2019	17 784 322,02	1 560 011,79	1 422 004,02
2020	16 193 749,02	1 722 580,91	1 709 597,99
2021	12 251 935,30	1 627 216,92	6 789 456,61

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

2022	7 707 043,77	2 003 333,08	708 633,74
2023	12 040 074,91	4 769 895,40	703 677,86

Zródło: dane Referatu Finansowego Urzędu Gminy

Analiza powyższego zestawienia przedstawia znaczny wzrost kwoty długu na koniec 2023 w porównaniu z rokiem 2022. Powodem takiej sytuacji jest zaciągnięcie zobowiązań na realizację dwóch kluczowych inwestycji – uruchomienia gminnej komunikacji autobusowej (pożyczka z WFOSiGW na kwotę 4 000 000,00 zł) oraz budowy stacji uzdatniania wody w Jaszowicach (pożyczka z NFOŚiGW na kwotę 3 800 000,00 zł). W obu przypadkach zaciągnięcie zobowiązania było poprzedzone wnikliwą analizą sytuacji finansowej gminy. Głównym celem wspomnianych inwestycji jest poprawa jakości życia mieszkańców, ale należy także wspomnieć, że zarówno w przypadku własnej komunikacji, jak i własnej stacji uzdatniania wody, wymienione przedsięwzięcia pozwolą na stopniowe uniezależnianie się od zewnętrznych dostawców usług, a w konsekwencji – do obniżenia wydatków bieżących gminy w kolejnych latach.

Kwota wolnych środków, które mogłyby zostać wykorzystane na realizację zobowiązań lub spłatę długu, pozostałych na koniec 2023 roku, jest niższa niż w poprzednim roku.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

4. INWESTYCJE

Polityka inwestycyjna jednostki samorządu terytorialnego polega na przemyślanym wyborze kierunku lokowania funduszy w celu stworzenia warunków do jak najlepszego zaspokajania potrzeb mieszkańców gminy. Zakładana w gminie Zakrzew długofalowa działalność inwestycyjna skierowana jest przede wszystkim na poprawienie warunków mieszkaniowych, stąd inwestycje w infrastrukturę wodociągowo-kanalizacyjną. Ważnym elementem tej sfery działań jest także dążenie do rozwijania zasobów oświatowych i kulturalnych. Z perspektywy mieszkańców oraz inwestorów istotne jest także rozwijanie i poprawa stanu infrastruktury komunikacyjnej.

W roku 2023 zakończono realizację następujących zadań inwestycyjnych:

W zakresie inwestycji wodno - kanalizacyjnych:

1. Budowa wodociągów na terenie gminy Zakrzew – XI etap.

W ramach inwestycji wykonano 7 odcinków sieci wodociągowej. Nowe odcinki sieci powstały w miejscowościach Taczów, Janiszew, Bielicha, Dąbrówka Nagórna, Dąbrówka Podłęzna, Mleczków, Natalin, Zakrzew, Zatopolice.

Całkowita wartość inwestycji 1 111 602,68 zł.

Wykonawcą było Gminne Przedsiębiorstwo Komunalne w Zakrzewie.

2. Budowa kanalizacji na terenie gminy Zakrzew – XI etap.

Wybudowano odcinki kanalizacji sanitarnej podciśnieniowej: sieć kanalizacyjna o długości $\varnothing 200-96,5\text{m}$, $\varnothing 110-96,5\text{m}$, $\varnothing 90-113,5$ w m. Bielicha: ul. Żurawia, ul. Ogrodowa, ul. Poziomki, ul. Pawia, ul. Zielna; Cerekiew: ul. Miodowa, ul. Radomska, ul. Radosna, ul. Graniczna, ul. Sosnowa, ul. Leśna, ul. Słoneczna ul. Dębowa; Wacyn: ul. Szafirowa, ul. Lazurowa; Janiszew: ul. Zachodnia; Milejowice: ul. Miła.

Całkowita wartości inwestycji 574 646,60 zł.

Wykonawcy zadania: Sebastian Bator oraz Gminne Przedsiębiorstwo Komunalne w Zakrzewie.

3. Rozbudowa kanalizacji w miejscowości Milejowice.

W miejscowości Milejowice wybudowano sieć kanalizacji sanitarnej podciśnieniowej łączącej ul. Jaworową z ul. Dębową-575,00 m oraz ul. Leśną-Jaworową-Dębową-1539,00 m. Zasuwy sekcyjne - 10 szt.

Całkowita wartość inwestycji 1 806 648,44 zł. Wykonawcą zadania był Sebastian Bator.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

W zakresie bezpieczeństwa publicznego i ochrony przeciwpożarowej:

1. Zakończono budowę budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w Jaszowicach Kolonii.

Wykonano budynek Ochotniczej Straży Pożarnej (remizy strażackiej) wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną. Budynek pełni dwie funkcje tj. garaż dla samochodu strażackiego wraz z zapleczem socjalnym strażaków i magazynkiem na sprzęt pożarniczy oraz częścią przeznaczoną do spotkań strażaków i mieszkańców wsi:

- budynek wolnostojący, o jednej kondygnacji nadziemnej, bez podpiwniczenia, konstrukcji tradycyjnej murowanej;
- kubatura: 1 862,00 m³,
- powierzchnia użytkowa: 256,77 m²,
- powierzchnia zabudowy: 299,74 m²,

Koszt budowy w 2023 roku wyniósł 1 639 170,41 zł.

Całkowita wartość zadania: 2 030 154,07 zł.

Wykonawcą inwestycji była firma ARCHIBUD Małgorzata Pluta, ul. Gazowa 4, 26-600 Radom.

W zakresie inwestycji oświatowych:

1. Modernizacja boiska sportowego przy Publicznej Szkole Podstawowej w Cerekwi.

W ramach inwestycji wykonano remont boiska polegający na wykonaniu podłoża betonowego oraz wymianę nawierzchni z trawy syntetycznej na nową – 1275,75 m². Dobudowano oświetlenie boiska – jeden słup z 2 oprawami LED. Rozebranie siatki ogrodzeniowej metalowej – 427,28m², dopasowanie w celu wydłużenia słupków ogrodzeniowych szt. 54 x 1,60 m, zamontowanie siatki z tworzywa sztucznego – 610,80 m². Zamontowanie furtek – 3 szt. Wykonanie odwodnienia boiska – 32,50 m.

Całkowita wartość inwestycji 374 782,92 zł.

Zadanie realizowała firma M&P, Mąkosy Stare 41, 26-631 Mąkosy Stare.

W zakresie oświetlenia ulicznego:

1. Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Zakrzew – etap I.

Wymieniono 106 sztuk lamp na LED o mocy 55W przy drodze powiatowej nr 3507W oraz 166 sztuk o mocy 55W przy drodze wojewódzkiej nr 740.

Całkowity koszt zadania 275 837,80 zł.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

2. Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Zakrzew – etap II.

Wymieniono 199 lamp na LED o mocy 46W przy drodze powiatowej nr 3503W.

Całkowity koszt zadania 200 043,68 zł,

3. Oświetlenie terenu zajezdni autobusowej w m. Wacyn.

Postawiono 8 słupów wraz z okablowaniem i lampami LED.

Całkowity koszt zadania 62 000,00 zł.

W zakresie infrastruktury drogowej:

1. Rozbudowa drogi gminnej nr 351338W w m. Dąbrówka Nagórna ul. Kościelna.

Rozbudowa drogi gminnej nr 351338W polegająca na wykonaniu drogi klasy technicznej L, długości 936,44 m.

Całkowita wartość inwestycji 4 152 606,05 zł.

Inwestycję realizowała firma Budromost-Srarachowice.

1. Poprawa jakości i standardu sieci drogowej na terenie Gminy Zakrzew.

W ramach tej inwestycji wybudowano oraz wyremontowano następujące drogi:

- Droga gminna w m. Wacyn – długość 270,00 m,
- Droga gminna w m. Gulinek – Kozia Wola – długość 1 730,00 m,
- Droga gminna w m. Zakrzewska Wola – długość 1 050,00 m,
- Droga gminna w m. Zakrzew Kolonia – długość 850,00 m,
- Drogi gminna w m. Milejowice ul. Słoneczna, Cicha, Miła – długość 735,00 m,
- Droga gminna w m. Zakrzew Kresy – długość 996,00 m,
- Droga gminna w m. Zdziechów Cerekiew – długość 2 080,00 m,
- Droga gminna w m. Gulin – długość 715,00 m,
- Droga gminna nr 351334W Zakrzewska Wola – długość 1 151,80 m,
- Droga gminna nr 351311W Mleczków – Cerekiew – długość 567,00 m,
- Droga gminna Cerekiew (dojście i dojazd do szkoły) – długość 163,57 m,
- Droga gminna Milejowice – 467,69 m,
- Droga gminna Cerekiew, ul. Graniczna – długość 991,40 m,

Całkowita wartość zadania inwestycyjnego wyniosła 13 089 623,32 zł.

Wykonawcą inwestycji była firma Budromost-Starachowice.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

W zakresie transportu i łączności:

1. Zakup autobusów elektrycznych wraz z punktami ładowania w Gminie Zakrzew.

Zakupiono 4 autobusy elektryczne marki Solaris wraz z systemem ładowania, na który składają się:

- 4 ładowarki o mocy 120 kW zawierających 1 punkt ładowania każda,
- 2 ładowarki o mocy 80 kW zawierającej 2 punkty ładowania o mocy każdego punktu 40 kW zamontowane w jednej obudowie.

W ramach zadania wykonano również monitoring wizyjny (10 kamer wraz z rejestratorem).

Całkowita wartość zadania: 13 085 520,02 zł.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

05. REALIZACJA PROGRAMÓW I STRATEGII

5.1 STRATEGIA ROZWOJU GMINY ZAKRZEW NA LATA 2017-2027

Strategia rozwoju gminy Zakrzew na lata 2017-2027, przyjęta Uchwałą nr XXXVII/215/2017 Rady Gminy w Zakrzewie, jest dokumentem, którego celem jest zaplanowanie działań w kierunku stworzenia gminy przyjaznej dla mieszkańców, turystów i inwestorów, zapewniającej standard zamieszkania z poszanowaniem zasady zrównoważonego rozwoju. Zgodnie z zapisami przedmiotowego dokumentu misją gminy Zakrzew jest efektywne zaspokajanie potrzeb mieszkańców, zapewnienie godnych warunków bytowych, rozwój społeczeństwa oraz poczucie stabilizacji w przyszłości.

Z misji i wizji rozwoju gminy wynikają cele strategiczne w zakresie wzrostu atrakcji osiedleńczej gminy, rozwoju gospodarczego, poprawy stanu środowiska przyrodniczego oraz rozwoju oferty kulturowej i turystycznej. Tym celom strategicznym są podporządkowane zadania inwestycyjne w zakresie rozbudowy infrastruktury komunikacyjnej, takie jak budowa i remonty dróg, rozbudowa i modernizacja infrastruktury komunalnej – wodociągów, kanalizacji, rozbudowa bazy oświatowej i sportowo-rekreacyjnej.

W ramach Strategii w 2023 roku realizowano następujące zadania:

Tabela 5.1.1 Przedsięwzięcia realizowane w ramach strategii rozwoju Gminy

Lp.	Przedsięwzięcie	Źródło finansowania
1.	Budowa drogi gminnej w miejscowości Zakrzewska Wola – prace projektowe.	środki Gminy Zakrzew,
2.	Budowa drogi gminnej w miejscowości Dąbrówka Nagórna ul. Radosna – prace projektowe	środki Gminy Zakrzew,
3.	Budowa sali gimnastycznej przy Publicznej Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Woli Taczowskiej	środki Gminy Zakrzew, dotacja z Ministerstwa Sportu, dotacja z Ministerstwa Oświaty
4.	Remont drogi gminnej Gulin – Jankowice	środki Gminy Zakrzew, Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg
5.	Modernizacja boiska sportowego przy Publicznej Szkole Podstawowej w Cerekwi	środki Gminy Zakrzew
6.	Budowa drogi gminnej w miejscowości Bielicha ul. Liliowa – prace projektowe	środki Gminy Zakrzew
7.	Budowa kanalizacji na terenie gminy Zakrzew – XI etap	środki Gminy Zakrzew
8.	Rozbudowa kanalizacji w miejscowości Milejowice	środki Gminy Zakrzew
	Budowa wodociągów na terenie gminy Zakrzew – XI etap	

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

9.	Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych + prace projektowa	środki Gminy Zakrzew
10.	Poprawa standardu i jakości sieci drogowej na terenie Gminy Zakrzew	środki Gminy Zakrzew, dotacja Rządowy Fundusz: Polski Ład
11.	Rozbudowa drogi gminnej nr 351338W w m. Dąbrówka Nagórna ul. Kościelna	środki Gminy Zakrzew, Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg
12.	Zakup autobusów elektrycznych wraz z punktami ładowania w Gminie Zakrzew	środki Gminy Zakrzew, dotacja z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
13.	Rozbudowa drogi gminnej nr 351336W w miejscowości Zakrzew – prace projektowe	środki Gminy Zakrzew
14.	Budowa drogi gminnej Wacyn ul. Ogrodowa – prace projektowa	środki Gminy Zakrzew
15.	Unieszkodliwianie azbestu	dotacja z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
16.	Realizacja programu „Czyste Powietrze”	Dotacja z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
17.	Kontrola przestrzegania uchwały antysmogowej	środki Gminy Zakrzew, dotacja z Województwa Mazowieckiego

Zródło: dane Referatu Finansowego Urzędu Gminy

5.2 PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY ZAKRZEW NA LATA 2017-2021 Z PERSPEKTYWĄ DO 2024 ROKU

Ochrona środowiska stanowi ważny element polityki gospodarczej i społecznej gminy. Wychowanie w społeczeństwie nawyków dbałości o otoczenie skutkuje powstaniem przekonania o odpowiedzialności za „małą ojczyznę”. W gminie Zakrzew, oprócz zadań dotyczących bezpośrednio ochrony środowiska i gospodarki odpadami komunalnymi, wynikających z przepisów prawa, realizowana jest edukacja w tym zakresie, skierowana przede wszystkim do dzieci i młodzieży. Zadania związane z ochroną środowiska są realizowane zgodnie z Programem ochrony środowiska dla Gminy Zakrzew na lata 2017-2021 z perspektywą do 2024 roku, przyjętym Uchwałą nr XXXVIII/219/2017 Rady Gminy w Zakrzewie z dnia 10 kwietnia 2017 roku.

Na mocy przepisów prawa zadaniem gminy jest odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych, wytwarzanych przez właścicieli nieruchomości zlokalizowanych na jej terenie oraz nadzór nad prawidłowym zagospodarowaniem i unieszkodliwieniem odebranych odpadów komunalnych.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

W 2023 roku odbiór odpadów komunalnych od mieszkańców nieruchomości na terenie gminy Zakrzew organizowany był przez gminę. W przypadku nieruchomości, na których prowadzona była działalność gospodarcza, odbiór odpadów wytworzonych w ramach tej działalności odbywał się na podstawie umów zawartych indywidualnie przez przedsiębiorców z firmami, mającymi odpowiednie uprawnienia.

W regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Zakrzew określono zasady odbioru odpadów. Zbiórka odbywa się metodą „u źródła”, poprzez odbiór worków sprzed posesji według terminarza dostarczonego do każdego domu, w postaci zmieszanej i selektywnej. Oprócz zbiórki odpadów sprzed posesji mieszkańcy gminy mieli możliwość ich transportu do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, zlokalizowanego pod adresem Zakrzew 51a. Przewiezione tam odpady musiały być posegregowane na frakcje wymienione poniżej.

Selektywna zbiórka odpadów polega na ich podziale na następujące frakcje:

- papier i tektura,
- metale,
- tworzywa sztuczne,
- odpady opakowaniowe wielomateriałowe,
- szkło,
- meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- odpady zielone,
- popiół i żużel,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- przeterminowane leki,
- zużyte opony,
- chemikalia,
- akumulatory
- odpady budowlane i rozbiórkowe,
- odpady niebezpieczne,
- odpady ulegające biodegradacji,
- zużyte baterie,
- lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć,

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

- papa i materiały izolacyjne,
- styropian,
- odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałe w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igły i strzykawki.

Opłata za odbiór odpadów komunalnych od mieszkańców określana jest przez Radę Gminy Zakrzew w 2023 r. wynosiła 19 zł miesięcznie od osoby zamieszkującej posesję przy zastosowaniu selektywnego zbierania i odbierania odpadów i odpowiednio 57 zł w przypadku odpadów niesegregowanych.

Na terenie Gminy Zakrzew w 2023 roku obowiązywała ulga w kwocie 2,00 zł za jedną osobę dla osób posiadających w swoim gospodarstwie przydomowy kompostownik.

Na dzień 31.12.2023 r. liczba mieszkańców gminy zadeklarowanych do opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynosiła 12 312. Właściciele nieruchomości składający deklaracje są informowani o konieczności zgłoszenia wszelkich zmian mających wpływ na wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Należy wspomnieć, że wpływy z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosły w 2023 roku 2 680 189,76 zł, a wydatki 2 739 298,54 zł. Podmiotem świadczącym usługę odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych jest Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Usługowo -Handlowe RADKOM.

Oprócz zbiórki odpadów sprzed posesji mieszkańcy gminy mieli możliwość ich transportu do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, zlokalizowanego pod adresem Zakrzew 51a. Przewiezione tam odpady musiały być posegregowane na frakcje wymienione powyżej.

W Urzędzie Gminy funkcjonował punkt konsultacyjny programu „Czyste powietrze”, w którym osoby fizyczne zamieszkujące na terenie gminy mogły uzyskać wsparcie merytoryczne podczas przygotowania wniosku o uzyskanie dotacji. W ramach programu właściciele domów jednorodzinnych mieli możliwość otrzymania pożyczki lub dotacji na docieplenie budynków oraz wymianę źródeł ciepła. Celem przedsięwzięcia jest poprawa efektywności energetycznej oraz zmniejszenie emisji pyłów i innych zanieczyszczeń wprowadzanych do atmosfery. Tym wsparciem objęto w 2023 roku 39 osób.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

5.3 PROGRAM OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI BEZDOMNYMI ORAZ ZAPOBIEGANIA BEZDOMNOŚCI ZWIERZĄT NA TERENIE GMINY ZAKRZEW W 2023 ROKU

Zadaniem realizowanym przez gminę jest opieka nad bezdomnymi zwierzętami. Zgodnie z założeniami Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Zakrzew, przyjętego Uchwałą nr L/429/2023 Rady Gminy w Zakrzewie z dnia 9 marca 2023 roku, zadanie to obejmuje zapobieganie bezdomności, w szczególności psów i kotów, ograniczanie niekontrolowanego rozrodu zwierząt domowych, poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt oraz edukację dotyczącą humanitarnego traktowania zwierząt. W 2023 roku zawarto umowę na odławianie i zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom ze Schroniskiem dla Zwierząt „Kocham Psisko” z siedzibą w Mąkosach Nowych 44, 26-631 Jastrzębia. Doraźna pomoc dla zwierząt udzielana była w przychodni weterynaryjnej „Animal” w Radomiu.

W 2023 roku w ramach programu zapewniono opiekę 73 psom oraz 53 kotom.

Całkowity koszt zadania wyniósł 112 687,07 zł.

5.4 PROGRAM USUWANIA AZBESTU I WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST DLA GMINY ZAKRZEW

Przepisy dotyczące ochrony środowiska, z uwagi na konieczność usunięcia do 2032 roku wyrobów zawierających azbest, nakładają na gminę obowiązek zapewnienia wywozu wspomnianych odpadów na składowisko lub zapewnienie ich dostarczenia do urządzenia przetwarzającego odpady zawierające azbest. Unieszkodliwienie tego rodzaju odpadów jest ważne ze względu na zawartość w nich substancji rakotwórczych. Zadanie jest realizowane w ramach przedmiotowego programu, przyjętego Uchwałą nr XIV/67/2011 Rady Gminy w Zakrzewie z dnia 5 października 2011 roku. W 2023 roku koszt odbioru odpadów zawierających azbest od mieszkańców gminy wyniósł 34 020,00 zł, z czego 34 020,00 zł stanowiła dotacja z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Łącznie od mieszkańców Gminy Zakrzew odebrano w 2023 roku 87,5 Mg azbestu.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

5.5 GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

Profilaktyka uzależnień i rozwiązywanie problemów alkoholowych zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii stanowi zadanie własne gminy. W ramach Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii Gminy Zakrzew na lata 2023-2026, przyjętego Uchwałą nr XLVII/401/2022 przeznaczono środki na realizację zaplanowanych celów.

Odbiorcami Programu byli uczniowie szkół podstawowych, nauczyciele, dzieci, młodzież i dorośli uczęszczający na zajęcia sportowe, rodziny i osoby uzależnione korzystające z porad psychologa w punkcie konsultacyjnym.

I. Finansowanie:

Źródłem finansowania zadań zawartych w Programie są dochody pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Tabela nr 5.5.1 Dochody przeznaczone na realizację Programu w 2023 roku

Rozdział	Kwota dochodów		% zrealizowanych dochodów
	Zaplanowane dochody	Wykonanie (wpływ do budżetu)	
Przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii	337 141,00 zł	337 428,77 zł	100,09 %

Źródło: dane Referatu Finansowego Urzędu Gminy

Nad realizacją zadań związanych z profilaktyką nadzór sprawował Pełnomocnik Wójta do spraw rozwiązywania problemów alkoholowych w wymiarze ½ etatu. Wynagrodzenie Pełnomocnika wyniosło 40 923 zł brutto.

W 2023 roku wydatkowano na szkolenia dla realizatorów Programu kwotę 1 230 zł, za przeprowadzenie prelekcji z zakresu problematyki alkoholowej, narkomanii i uzależnień behawioralnych – 800 zł oraz szkolenie sport w profilaktyce – 430 zł.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

Tabela nr 5.5.2 Wydatki przeznaczone na realizację Programu w 2023 roku

Rozdział	Kwota wydatków		% zrealizowanych wydatków	Środki niewykorzystane, zasilające budżet w następnym roku
	Zaplanowane środki	Wykonanie		
Przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii	342 096,00 zł	315 680,73 zł	92,28 %	21 748,04 zł

Źródło: dane Referatu Finansowego Urzędu Gminy

II. Realizacja działań zawartych w Programach:

1. Działalność Punktu konsultacyjnego:

W Urzędzie Gminy w Zakrzewie funkcjonuje Punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych i ich rodzin, gdzie potrzebujący mogą skorzystać z bezpłatnych konsultacji.

Zadaniem Punktu jest:

- a) pomoc psychologiczna dla osób nadużywających różnego rodzaju substancji psychoaktywnych (alkohol, narkotyki, leki itd.) i osób uzależnionych (bez względu na rodzaj uzależnienia);
- b) wsparcie psychologiczne dla osób, których bliscy borykają się z problemem uzależnienia;
- c) udzielanie porad osobom znajdującym się w kryzysie życiowym;
- d) rozmowy interwencyjno-motywuujące z osobami stosującymi przemoc w rodzinie;
- e) poradnictwo psychologiczne dla mieszkańców gminy Zakrzew doświadczających różnych problemów (poradnictwo indywidualne i rodzinne);
- f) konsultacje psychologiczne dla rodziców/prawnych opiekunów doświadczających trudności wychowawczych;
- g) rozmowy interwencyjne z dziećmi i młodzieżą podejmującymi zachowania ryzykowne (za zgodą rodzica/prawnego opiekuna).

Punkt jest czynny raz w tygodniu przez trzy godziny zegarowe. Istnieje możliwość zwiększenia czasu pracy psychologa do pięciu godzin tygodniowo w razie potrzeby mieszkańców. Dzięki temu, że pomoc jest udzielana w godzinach popołudniowych, mogą z niej skorzystać także osoby pracujące.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

Wynagrodzenie pracownika Punktu – psychologa, zajmującego się problemem uzależnień, wyniosło w 2023 roku 38 080 zł.

2. Funkcjonowanie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

Zadaniem Komisji jest motywowanie uzależnionych do podejmowania leczenia oraz, w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby, kierowanie wniosku do sądu. Zadaniem Komisji jest ponadto czuwanie nad prawidłową lokalizacją punktów sprzedaży alkoholu.

W ramach działalności w 2023 roku:

- a) odbyło się 13 posiedzeń Komisji;
- b) skierowano 33 wnioski o podjęcie działań w kierunku leczenia odwykowego.

Ponadto Komisja podejmowała zadania takie jak:

- rozmowy interwencyjno - motywujące oraz pogadanki na temat szkodliwości napojów alkoholowych oraz wszelkich zagrożeń związanych z nadmiernym spożywaniem alkoholu wobec:
 - 13 osób uzależnionych od alkoholu;
 - 23 członków rodzin osób uzależnionych od alkoholu;
- czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu w placówce leczenia uzależnienia od alkoholu wobec 24 osób;
- wystąpiła do sądu z wnioskiem o podjęcie leczenia odwykowego wobec 24 osób.

Ze środków Programu finansowano wynagrodzenie członków Komisji, opłaty sądowe oraz badania wykonywane przez biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.

W 2023 roku w Komisji pracowało 5 osób.

Tabela nr 5.5.3 Realizacja wydatków w ramach działalności GKRPA w 2023 roku

Rodzaj wydatków	Kwota
Wynagrodzenie członków Komisji	14 700,00 zł
Opinie biegłych w zakresie psychologii i psychiatrii	5 890,00 zł
Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	2 091,71 zł
<u>Razem</u>	22 681,71 zł

Źródło: dane Referatu Finansowego Urzędu Gminy

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

3. Działalność świetlic i domów ludowych:

Na terenie gminy funkcjonuje sześć domów ludowych, czynnych w godzinach popołudniowych oraz w soboty. Uczestnikami zajęć byli przede wszystkim dzieci i młodzież realizujący zajęcia, podczas których uczyli się właściwych zachowań społecznych, prawidłowego współzawodnictwa. Mogli liczyć na pomoc w odrabianiu lekcji, spędzeniu czasu wolnego od używek oraz skorzystać z możliwości rozwijania zainteresowań przyrodniczych, kulinarnych oraz plastycznych. Ponadto w świetlicach realizowane były zajęcia profilaktyczne, dostosowane do możliwości i potrzeb uczestników.

Różnorodne zajęcia w świetlicach to cenna inicjatywa, ponieważ dzieci z rodzin problemowych – z problemem alkoholowym, przemocą i skrajnym ubóstwem, niejednokrotnie wyłącznie na świetlicy mogą uczestniczyć w tego typu zajęciach i rozwijać swoje zdolności oraz sprawności manualne i kompetencje społeczne.

Mieszkańcy gminy, zwłaszcza ci, którzy nie mają takiej możliwości w domu, mogą bezpłatnie skorzystać z komputera i internetu.

Integracji społeczności lokalnej sprzyja współpraca z Kołami Gospodyń Wiejskich, które sprawują swoje funkcje statutowe w Domu Ludowym w Cerekwi, Jaszowicach, Milejowicach oraz w świetlicy w Zakrzewskiej Woli, gdzie działa również Zespół Ludowy „Kalina”, który zrzesza osoby pasjonujące się muzyką ludową.

Na zakup artykułów plastycznych, papierniczych i sportowych do prowadzenia zajęć w świetlicach przeznaczono ze środków alkoholowych kwotę 4 080 zł. Ponadto udzielono wsparcia w kwocie 1 860 zł na realizację rodzinnych pikników profilaktycznych zorganizowanych w Domu Ludowym w Gulinku oraz w świetlicy wiejskiej w Zakrzewskiej Woli. Celem festynów było zachęcenie lokalnej społeczności do zdrowego trybu życia, aktywności ruchowej oraz popularyzowania idei życia bez używek poprzez integrację rodzinną i promowanie wspólnie spędzonego czasu wolnego. Oprócz licznych atrakcji uczestnicy mieli okazję obserwować pokaz z ratownictwa medycznego, wysłuchać wykładu z udzielania pierwszej pomocy oraz uczestniczyć w ćwiczeniach praktycznych, zaprezentowanych przez wykwalifikowanych strażaków z OSP.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

4. Zakup i rozpowszechnianie materiałów dydaktycznych, edukacyjnych i profilaktycznych:

W Gminnej Bibliotece w Zakrzewie kontynuujemy przedsięwzięcie pod nazwą „Kącik Profilaktyki”. Zbiór jest udostępniony w bibliotece dla wszystkich zainteresowanych – przede wszystkim dla realizatorów Programu, studentów piszących prace związane z tematyką uzależnień oraz dla tych, których problem ten dotyka osobiście i próbują sobie z nim poradzić.

Dla PSP w Zakrzewie zakupiono gablotę na materiały profilaktyczne za kwotę 1 156 zł.

Na zakup materiałów biurowych do realizacji Programu przeznaczono kwotę 41 zł. Z zakresu problematyki alkoholowej zakupiono pakiet materiałów profilaktycznych, który przeznaczono dla osób borykających się z problemem uzależnienia oraz ich bliskich.

Koszt zakupu wyniósł 216 zł.

5. Działalność edukacyjna w zakresie profilaktyki uzależnień realizowana w placówkach oświatowych:

W działalności profilaktycznej w społecznościach lokalnych niezwykle ważną rolę odgrywają szkoły, w których dzieci spędzają wiele godzin. Wychowawcy i pedagodzy obserwują dzieci na co dzień. Widzą, kiedy w życiu młodego człowieka dzieje się źle.

W celu wsparcia realizacji szkolnych programów wychowawczo-profilaktycznych przeprowadzono następujące działania:

a) Prowadzenie zajęć szachowych:

udział uczniów z terenu gminy w cotygodniowych lekcjach nauki gry w szachy, których celem była popularyzacja zasad gry połączonej z zabawą oraz kształcenie umiejętności planowania działań, integracji i uczciwej rywalizacji sportowej.

Koszt zakupu szachów, zegarów i nagród dla uczestników zajęć wyniósł 2 503 zł.

b) Teatr profilaktyczny dla uczniów:

- dla zwiększenia wartości wychowawczo-profilaktycznych zrealizowano widowiska artystyczne z zakresu profilaktyki uzależnień, niebezpieczeństwa używania łatwo dostępnych używek i leków, szkodliwego wpływu alkoholu i papierosów

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

na zdrowie oraz kształtowania postaw społecznych, takich jak przyjaźń, wytrwałość w dążeniu do celu, empatia, szacunek oraz pokora wobec autorytetów. W ramach zlecenia 58 uczniów z PSP Bielicha uczestniczyło w spektaklu teatralnym pt. „Ten inny”, którego koszt wyniósł 2 050 zł.

c) Realizacja zajęć sportowych z elementami profilaktyki:

- przeprowadzenie zajęć w zakresie profilaktyki uzależnień w PSP w Woli Taczowskiej. Działania kierowano do uczniów z grupy ryzyka, pochodzących z domów, w których dochodzi do trudnych sytuacji związanych z nadużywaniem alkoholu. Realizowano gry i zabawy zespołowe, w trakcie których uczniowie kształtowali umiejętności zdrowej rywalizacji, współpracy, wzajemnego szacunku i budowali pozycję w grupie rówieśniczej. Koszt zadania wyniósł 3 000 zł;
- dla wskazania alternatywnych form spędzania czasu wolnego, korzystania z różnych form aktywności, promowania zdrowego stylu życia i odżywiania oraz unikania wszelkich środków uzależniających przeprowadzono warsztaty za kwotę 3 400 zł;
- zrealizowano 3 programy profilaktyczne dla uczniów z Publicznej Szkoły Podstawowej w Dąbrówce Podłężnej: trening zastępowania agresji; trening umiejętności społecznych pn. „Wspólnie trenujemy, bo emocje zrozumieć chcemy”; zajęcia z integracji sensorycznej i relaksacji pt. „Zrozumieć siebie”. W ramach formy wsparcia przedsięwzięcia została wyposażona sala w niezbędny sprzęt, materiały terapeutyczne i papiernicze oraz gry i pomoce dydaktyczne. Takie miejsce na terenie szkoły będzie również służyło wszystkim uczniom, którzy w komfortowych warunkach będą mogli odpocząć w czasie przerwy od hałasu i napięcia, dając poczucie spokoju i bezpieczeństwa. Wsparcie dziecka od możliwie najwcześniejszego etapu rozwojowego i zapewnienie miejsca, w którym będzie mogło odpocząć pozwoli na wykształcenie prawidłowych mechanizmów chroniących przed wchodzeniem w zachowania ryzykowne, jakim może być modelowane w domu nadużywanie alkoholu. Dzieci z domów, w których stosowana jest przemoc lub nadużywany alkohol najbardziej potrzebują sposobów, metod i technik, które pozwolą im odmówić zgodnie ze swoimi potrzebami. Na powyższe zadanie przeznaczono kwotę 15 000 zł. Zadanie

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

będzie kontynuowane w kolejnym roku szkolnym, głównie w zakresie przeprowadzenia zajęć przez specjalistów dla uczniów;

- placówki oświatowe współpracują z Policją, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, KRUS, Strażą Pożarną. W ramach działań profilaktycznych szkoły biorą udział w programach, których celem jest kształtowanie właściwych postaw społecznych, np. „Wspólne kroki w cyberświecie”, „Spójrz inaczej na agresję”, „Nie pal przy mnie, proszę”, „Trzymaj formę”, „Bieg po zdrowie”, „Znajdź właściwe rozwiązanie”, „Rówieśnicza Interwencja Kryzysowa”, „Akademia Bezpiecznego Puchatka”. W ramach współpracy z Komendą Miejską Policji w Radomiu funkcjonariusze przeprowadzili w szkołach i przedszkolach cykl pogadanek o bezpieczeństwie. W celu zmniejszenia zagrożeń na drodze ze środków alkoholowych zakupiono opaski odbłaskowe dla wszystkich uczniów za kwotę 6 625 zł.

d) Dzień bez przemocy:

- z inicjatywy Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Zakrzewie i z udziałem uczniów ze szkół z terenu gminy zorganizowano już po raz drugi happening pod hasłem „Stop przemocy i alkoholizmowi”. Młodzież i dzieci ze szkół wyszła na ulice Zakrzewa, by zwrócić uwagę lokalnej społeczności na problematykę przemocy w rodzinie, rozdawała przechodniom ulotki informujące, jak reagować na przemoc i alkoholizm w swoim otoczeniu. Następnie uczniowie uczestniczyli w prelekcji na temat walki z przemocą i alkoholizmem, którą zaprezentowali funkcjonariusze Komendy Miejskiej Policji w Radomiu. W ramach zadania mieszkańcy naszej gminy mogli skorzystać z bezpłatnych porad i konsultacji specjalistów (np. psychologa, pedagoga, radcy prawnego, terapeuty, dzielnicowego oraz pracownika socjalnego). Ze środków alkoholowych na zakup potrzebnych artykułów wydatkowano 150 zł.

e) Rodzinny piknik profilaktyczny w Przedszkolu Samorządowym w Zakrzewie:

- we współpracy z Teatrem Forma z okazji Dnia Dziecka zorganizowano dla przedszkolaków i ich rodzin piknik, którego celem była promocja życia bez

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

zachowań ryzykownych, wskazania atrakcyjnych sposobów spędzania czasu wolnego z dala od zagrożeń oraz pokazanie czynników chroniących młodego człowieka przed problemem cyberprzemocy i zachowań ryzykownych. Kwota dofinansowania wyniosła 4 000 zł na pokrycie kosztów oprawy artystycznej obejmującej program profilaktyczny.

f) Festyn rodzinny z okazji Dnia Dziecka w Publicznej Szkole Podstawowej w Zakrzewie:

- celem festynu było wzmocnienie profilaktycznej i wychowawczej roli rodziny; promowanie zdrowego stylu życia bez nałogów i zachowań ryzykownych; dzielenie się z innymi placówkami oświatowymi wiedzą z zakresu uzależnień oraz integracja środowiska lokalnego. Kwota przeznaczona na wsparcie przedsięwzięcia wyniosła 1 479 zł.

6. Współpraca z organizacjami pozarządowymi:

W realizacji zadań wynikających z Programu ważną rolę odgrywają organizacje pozarządowe, które z uwagi na znajomość lokalnych problemów służą pomocą w lepszym identyfikowaniu zachowań ryzykownych oraz podejmowaniu interwencji profilaktycznej.

Celem współpracy jest jak najskuteczniejsze zaspokajanie potrzeb lokalnej społeczności, m.in.: wsparcie przedsięwzięć promujących aktywność fizyczną, umacnianie poczucia odpowiedzialności za swoje otoczenie, promowanie postaw obywatelskich i działań wolontariackich.

a) Ogłoszony został konkurs ofert na realizację przedsięwzięć o charakterze profilaktycznym skierowany do dzieci i młodzieży z terenu gminy Zakrzew. W odpowiedzi na ogłoszenie wpłynęły 2 oferty, które spełniły wymogi formalne i zostały pozytywnie ocenione merytorycznie. Przyznano dotacje następującym oferentom:

- Gminnemu Amatorskiemu Stowarzyszeniu Sportowemu „Powała Taczów” - celem zadania było wykształcenie właściwych postaw społecznych oraz integracja międzypokoleniowa. Uczestnicy zadania trenowali, realizując przy tym rozwój fizyczny oraz zdrowy tryb życia. W ramach zadania zawodnicy uczestniczyli w wyjeździe na obóz sportowo-rekreacyjny w miejscowości Januszkowo (woj.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

warمیńsko-mazurskie), gdzie trenowali i wyjeżdżali na mecze, realizując przy tym rozwój fizyczny oraz zdrowy tryb życia. Ponadto w okresie wakacyjnym odbywały się zajęcia sportowe, na których dzieci kształciły swoje umiejętności piłkarskich oraz raz w miesiącu przez cały okres realizacji zadania odbywały się spotkania z terapeutą uzależnień. Na ten cel przekazano dotację w kwocie 30 000 zł;

- Stowarzyszeniu „Zakrzewiaki” – zadaniem objęto 45 uczestników z klas I – VII. Zajęcia miały na celu ograniczenie skali negatywnych zachowań dzieci i młodzieży, zwiększenie poczucia własnej wartości, zapobieganie uzależnieniom i przemocy rówieśniczej. Dzieci wzięły udział w wyjeździe do Koszęcina, siedziby Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk”, gdzie uczestniczyły w warsztatach edukacyjnych i artystycznych, prowadzonych przez profesjonalnych instruktorów. W ramach działań przez cały okres trwania umowy prowadzono zajęcia taneczne, wokalne, ruchu scenicznego i etnograficzno-teatralne. Każdy uczestnik wzięł udział w warsztatach terapeutycznych z psychologiem oraz zajęciach profilaktycznych. Na ten cel przeznaczono dotację w kwocie 35 000 zł.

b) Realizacja przedsięwzięć profilaktycznych przeprowadzonych pozakonkursowo:

W trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie udzielono pięć dotacji na realizację zadania publicznego. Wszystkie przedsięwzięcia mieściły się w Gminnym programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii a także Programie współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Ze środków alkoholowych przyznano dotacje dla:

- Parafii pw. Św. Jana Chrzciciela w Zakrzewie na realizację przedsięwzięcia w kwocie 10 000 zł. W ramach zadania pn. „Zimowe kolonie z elementami programu profilaktycznego” 46-osobowa grupa młodzieży przebywała na wyjeździe w Murzasichle, gdzie oprócz nauki jazdy na nartach, warsztatów o tradycji góralskiej, uczestniczyła w zajęciach na temat uzależnień. Po powrocie odbyło się spotkanie podsumowujące i integrujące, podczas którego poruszono temat uzależnień oraz budowania pozytywnych wzorców osobowościowych;

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

- Koła Gospodyń Wiejskich „Milowianki” w kwocie 5 590 zł na realizację zadanie pn. „Festyn profilaktyczny”. Działaniem objęto mieszkańców z terenu gminy, którzy podczas spotkania uczestniczyli w pokazie z udzielania pierwszej pomocy. Była również możliwość skorzystania z pomiaru ciśnienia i zbadania poziomu cukru. Celem festynu była integracja i propagowanie zdrowego stylu życia;
- Gminnego Amatorskiego Stowarzyszenia Sportowego „Powała Taczów” w kwocie 4 500 zł na zadanie pn. „Profilaktyka przez sport”. Zadaniem objęto dzieci w wieku 7-10 lat. Uczestnicy brali udział w lekcjach treningowych oraz spotkaniach z psychologiem. Poprzez zajęcia sportowe, gry i zabawy zespołowe dzieci zwiększyły swój rozwój psychofizyczny i poznały alternatywne formy spędzania czasu wolnego bez uzależnień. Zakupiono również niezbędny sprzęt sportowy do prowadzenia treningów;
- Parafii pw. MB Różańcowej w Bieliszce na realizację dwóch przedsięwzięć o łącznej kwocie 20 000 zł. W ramach zadań pn. „Warsztaty antyuzależnieniowe dla dzieci” i „Warsztaty antyuzależnieniowe dla młodzieży” 40-osobowa grupa uczestników przebywała na wyjeździe w Kotlinie Kłodzkiej, gdzie realizowali warsztaty dotyczące uzależnień somatycznych i behawioralnych, ze szczególnym uwzględnieniem fonoholizmu, uzależnień internetowych i wiedzy o szkodliwości dopalaczy. Podczas wyjazdu przeprowadzono spotkania z terapeutą i przedstawicielami służby zdrowia, na których szczególną uwagę zwrócono na zwiększenie świadomości zdrowotnej oraz wartości zdrowego stylu życia;
- Stowarzyszenia „Zakrzewiaki” w kwocie 10 000 zł na zadanie pn. „Bez nałogów przez życie”. W ramach przedsięwzięcia dzieci i młodzież uczestniczyła w zajęciach tanecznych i wokalnych; konsultacjach z psychologiem; pogadankach na temat uzależnień, w szczególności behawioralnych. Ponadto odbyło się spotkanie z psychologiem dla rodziców z możliwością do przeprowadzenia indywidualnych rozmów;

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

- Gminnego Klubu Sportowego „Wulkan Zakrzew” w kwocie 10 000 zł na zadanie pn. „Pozaszkolne zajęcia sportowe w Zakrzewie”, w ramach którego przeprowadzono spotkania treningowe dla dzieci z klas 0 oraz cykl spotkań z psychologiem dotyczących poszerzania wiedzy z zakresu uzależnień, promocji zdrowia psychicznego, przestrzegania zasad fair play i radzenia sobie ze stresem.

7. Organizowanie pozaszkolnych zajęć sportowych z elementami profilaktyki uzależnień:

Aktywność fizyczna ma ogromny wpływ na kształtowanie właściwych postaw społecznych, w tym przeciwdziałanie uzależnieniom. Ze względu na tę świadomość, a jednocześnie dbałość o mienie gminy, zapewniono dwóch opiekunów, którzy czuwali nad boiskami w Zakrzewie (od kwietnia do października) i Bieliszce (od maja do września). Opiekunowie udostępniali obiekt grupom chętnych sportowców w szczególności w godzinach popołudniowych i w weekendy. Ponadto zapewniali bezpieczeństwo poprzez reagowanie na niewłaściwe zachowania, w szczególności picie alkoholu i palenie papierosów oraz akty dewastacji. Zakupiono również artykuły do prowadzenia zajęć sportowych oraz materiały edukacyjne z profilaktyki. Koszt zadania to 23 539 zł.

W celu zwiększenia skuteczności pracy z problemem alkoholowym, przemocą i innymi uzależnieniami, zapewnieniu alternatywnych form spędzenia wolnego czasu dla dzieci, młodzieży i ich rodzin, udzielono wsparcia na zawody wędkarskie w kwocie 2 160 zł (w tym: wynajem zjeżdżalni, zakupu nagród i pucharów dla zwycięzców). Podczas zawodów na ponad 60 stanowiskach rywalizowali wędkarze z terenu naszej gminy, których wspierały całe rodziny. Wydarzenie było świetną okazją do spędzenia czasu wspólnie z rodziną i bez używek w kontakcie z naturą oraz integracja kilku pokoleń. Podczas zawodów odbyły się warsztaty propagujące zdrowy styl życia oraz konkursy i zabawy o tematyce uzależnień.

Wydatki przeznaczone na realizację Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii Gminy Zakrzew na 2023 rok zrealizowano w 92,28 %.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

Sposoby realizacji zadań następowały zgodnie z zapisami wynikającymi z Programu tj.:

- zlecenie realizacji zadań wybranym podmiotom,
- nadzór nad realizacją zleconych zadań,
- tworzenie bazy merytorycznej, organizacyjnej i materialnej niezbędnej do realizacji Programu.

Fundusz z wpływów za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych został racjonalnie wydatkowany a wszystkie zadania realizowano zgodnie z Ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i Narodowym Programem Zdrowia.

5.6 PROGRAM OKREŚLAJĄCY ZASADY WSPÓŁPRACY GMINY ZAKRZEW Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI ORAZ INNYMI PODMIOTAMI PROWADZĄCYMI DZIAŁALNOŚĆ POŻYTKU PUBLICZNEGO NA 2023 ROK

Program współpracy z organizacjami pozarządowymi na 2023 uchwalony został 24 listopada 2022 roku Uchwałą Rady Gminy nr XLV/396/2022 określającą cele, zasady, zakres i formy współpracy gminy z organizacjami pozarządowymi w prowadzeniu działalności w sferze zadań publicznych, wspierania realizacji tych zadań wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji.

Głównym celem Programu było zbudowanie modelu współpracy pomiędzy władzą samorządową a sektorem pozarządowym, mającym na celu rozpoznanie potrzeb społeczności lokalnej oraz jak najskuteczniejsze ich zaspakajanie.

Cel główny Programu realizowany był poprzez osiągnięcie celów szczegółowych:

- wsparcie aktywności obywatelskiej,
- tworzenie i umacnianie w świadomości obywatelskiej poczucia odpowiedzialności za swoje otoczenie,
- zwiększenie udziału mieszkańców w rozwiązywaniu lokalnych problemów,
- promowanie postaw obywatelskich, w tym działań wolontariackich,

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

- poprawa jakości życia mieszkańców gminy Zakrzew poprzez pełniejsze zaspokojenie potrzeb społecznych w szczególności w zakresie aktywności fizycznej – sportu i turystyki,
- przeciwdziałanie uzależnieniom,
- racjonalne wykorzystanie publicznych środków finansowych,
- wykorzystanie potencjału organizacji pozarządowych,
- promowanie gminy Zakrzew, jako atrakcyjnej kulturalnie, turystycznie i gospodarczo.

Zadania związane z upowszechnianiem kultury fizycznej i sportu realizowane były w 2023 roku przez dwóch Animatorów sportu, których rolą było inicjowanie i współorganizowanie przedsięwzięć sportowych na boisku Orlik dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych.

W 2023 roku przeprowadzono dwa konkursy ofert dla organizacji pozarządowych:

- 1) na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, przeprowadzono otwarty konkurs ofert w dziedzinie upowszechniania kultury fizycznej i sportu – celem realizacji zadań w sferze sportu było pobudzenie społeczności do aktywności fizycznej, a także propagowanie piłki nożnej, jako korzystną alternatywę spędzania czasu wolnego. Podmiotami, które wybrano w drodze otwartego konkursu ofert oraz zlecono realizację zadania publicznego i przyznano na ten cel dotację, były:
 - Gminne Amatorskie Stowarzyszenie Sportowe „Powała Taczów” – klub prowadzący działalność sportową, rekreacyjną i turystyczną na terenie Gminy Zakrzew od 2010, posiadający doświadczoną kadrę, prężnie się rozwijający i aktywizujący coraz więcej dzieci i młodzieży szkolnej. Szkolenia w zakresie zajęć treningowych oraz udział w rozgrywkach ligowych i turniejowych w 2023 roku odbywały się w 5 grupach wiekowych – rozegrano 95 meczów ligowych. Klub w b.r. zrzeszał 145 zawodników. Na realizację zadania przekazano dotację w kwocie 60 000,00 zł
 - Gminny Klub Sportowy „Wulkan Zakrzew” – klub prowadzący wieloletnią działalność sportową i realizujący zadania z zakresu kultury fizycznej i sportu. Po reorganizacji, w 2016 roku klub nie korzystał (2016–2017) z dotacji

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

na realizację zadań zgodnych ze statutem prowadząc działalność wśród młodzieży z własnych środków oraz społecznie. Od 2018 roku Klub nieustannie szkoli dzieci i młodzież z terenu gminy. W b.r. drużyny juniorów młodszych brały udział w treningach, rozgrywkach ligowych i turniejach. W 2023 roku Klub zrzeszał 100 zawodników a do rozgrywek przeprowadzonych przez Radomski Okręgowy Związek Piłki Nożnej zostały zgłoszone 4 drużyny, które rozegrały łącznie w sezonie wiosna i jesień 68 meczów ligowych i uczestniczyły w 15 turniejach piłkarskich. Przyznana kwota dotacji na realizację zadania publicznego zawartego w ofercie wyniosła 40 000,00 zł

Środki pozyskane z dotacji oferenci przeznaczyli głównie na zakup wody, odzieży i obuwia sportowego dla zawodników, opłaty za turnieje piłkarskie, opłaty sędziowskie, zakup wyposażenia i sprzętu sportowego, zakup odzieży sportowej dla zawodników, zakup napojów, opłaty składek członkowskich, wynagrodzenia trenerów, transport dzieci na mecze, ubezpieczenie zawodników, pielęgnacja boisk i koszty poniesione za usługi księgowej.

- 2) na podstawie ustawy o zdrowiu publicznym ogłoszono konkurs ofert na organizację pozaszkolnych zajęć z elementami programu profilaktycznego dla dzieci i młodzieży z terenu gminy Zakrzew – aktywność fizyczna ma ogromny wpływ na kształtowanie właściwych postaw społecznych, w tym przeciwdziałanie uzależnieniom. Ze względu na tę świadomość, w ramach zadania publicznego w 2023 roku przeprowadzono pozaszkolne zajęcia z programem profilaktycznym, na realizację którego przyznano dotację następującym oferentom:

- Gminne Amatorskie Stowarzyszenie Sportowe „Powała Taczów” - celem zadania było wykształcenie właściwych postaw społecznych oraz integracja międzypokoleniowa. W ramach zadania zawodnicy uczestniczyli w wyjeździe na obóz sportowo-rekreacyjny w miejscowości Januszkowo (woj. warmińsko-mazurskie), gdzie trenowali i wyjeżdżali na mecze, realizując przy tym rozwój fizyczny oraz zdrowy tryb życia. Ponadto w okresie wakacyjnym odbywały się zajęcia sportowe, na których dzieci kształciły swoje umiejętności piłkarskich oraz raz w miesiącu przez cały okres

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

realizacji zadania odbywały się spotkania z terapeutą uzależnień (zadanie trwało od 15.06.2023 do 30.11.2023).

Na ten cel przekazano dotację w kwocie 30 000,00 zł

- Stowarzyszenie „Zakrzewiaki” – zadaniem objęto 45 uczestników z klas I– VII. Zajęcia miały na celu ograniczenie skali negatywnych zachowań dzieci i młodzieży, zwiększenie poczucia własnej wartości, zapobieganie uzależnieniom i przemocy rówieśniczej. Dzieci wzięły udział w wyjeździe do Koszęcina, siedziby Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk”, gdzie uczestniczyły w warsztatach edukacyjnych i artystycznych, prowadzonych przez profesjonalnych instruktorów. W ramach działań przez cały okres trwania umowy (15.06.2023-17.12.2023) prowadzono zajęcia taneczne, wokalne, ruchu scenicznego i etnograficzno-teatralne. Każdy uczestnik wziął udział w warsztatach terapeutycznych z psychologiem oraz zajęciach profilaktycznych. Na ten cel przeznaczono dotację w kwocie 35 000,00 zł.

Tabela nr 5.6.1 W trybie pozakonkursowym przyznano granty dla następujących organizacji pozarządowych

Lp.	Nazwa organizacji pozarządowej	Nazwa zadania	Wysokość przyznanej dotacji
1.	Parafia pw. Św. Jana Chrzciciela w Zakrzewie	„Zimowe kolonie z elementami programu profilaktycznego”	10 000,00 zł
2.	Koło Gospodyń Wiejskich „Milowianki”	„Festyn profilaktyczny”	5 590,00 zł
3.	Gminne Amatorskie Stowarzyszenie Sportowe „Powąła Taczów”	„Profilaktyka przez sport”	4 500,00 zł
4.	Parafia pw. MB Różańcowej w Bieliszce	„Warsztaty antyuzależnieniowe dla młodzieży”	10 000,00 zł
5.	Parafia pw. MB Różańcowej w Bieliszce	„Warsztaty antyuzależnieniowe dla dzieci”	10 000,00 zł
6.	Stowarzyszenie „Zakrzewiaki”	„Bez nałogów przez życie”	10 000,00 zł
7.	Gminny Klub Sportowy „Wulkan Zakrzew”	„Pozaszkolne zajęcia sportowe w Zakrzewie”	10 000,00 zł

Źródło: dane Referatu Finansowego Urzędu Gminy

W ramach zadań realizowano przedsięwzięcia profilaktyczne. W 2023 roku, podobnie jak w latach poprzednich, organizacje efektywnie zrealizowały zadanie publiczne oraz

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

w rzetelny sposób i terminowo złożyły rozliczenia z otrzymanej dotacji i sprawozdania końcowe.

W gminie Zakrzew funkcjonuje sześć kół gospodyń wiejskich:

- Koło Gospodyń Wiejskich „Zdziechowianki” z Cerekwi
- Koło Gospodyń Wiejskich Super Babki z Jaszowic
- Koło Gospodyń Wiejskich Lux Babki z Zakrzewa
- Koło Gospodyń Wiejskich z Jaszowic-Kolonii
- Koło Gospodyń Wiejskich z Marianowic i Zakrzewskiej Woli
- Koło Gospodyń Wiejskich „Milowianki” z Milejowic

Są to grupy aktywnych społecznie osób, chcących działać na rzecz swoich miejscowości. Koła integrują lokalną społeczność, a swoją działalnością promują gminę. W 2023 roku podczas Dożynek Gminnych zaprezentowały one swoje stanowiska z lokalnymi wyrobami. Koła z Cerekwi, Jaszowic, Marianowic i Milejowic mają nieodpłatnie użyzione sale w domach ludowych, w których mogą organizować statutowe przedsięwzięcia. KGW korzystają ze wsparcia informacyjnego pracowników Urzędu Gminy w zakresie pozyskiwania dotacji i organizacji pracy.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

5.7 POLITYKA SPOŁECZNA

1. Informacje ogólne.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zakrzewie realizuje ustawowe zadania własne gminy i obowiązkowe zadania własne oraz zadania zlecone. Ponadto wdrażano pomocowe programy państwa w zakresie poprawy życia najbiedniejszych mieszkańców państwa, również gminne programy wsparcia i aktywności lub inne uchwalane przez Radę Gminy w zakresie rozpoznanych potrzeb społeczności lokalnej uwzględniające możliwości finansowe gminy. Ośrodek realizuje także niestandardowe formy pomocy.

2. Pomoc społeczna.

Pomoc społeczna udzielana jest na wniosek osoby zainteresowanej oraz z urzędu. Informacje o osobach wymagających pomocy uzyskiwane są z różnych źródeł, na przykład od sołtysów, radnych, szkół, policji, kuratorów, pielęgniarek środowiskowych. Na podstawie zgłoszenia pracownicy socjalni przeprowadzają wywiad środowiskowy w terenie, a następnie, po zebraniu niezbędnych dokumentów określone są przyczyny i problemy dominujące oraz wnioskuje się o udzielenie pomocy w zależności od indywidualnej sprawy. Pełne zestawienie środowisk objętych pomocą według poszczególnych powodów zawiera poniższa tabela.

Tabela 5.7.1 Powody przyznania pomocy przez GOPS w 2023 roku

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	68	172
Bezrobocie	47	124
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	18	71
Niepełnosprawność	70	135
Długotrwała lub ciężka choroba	32	48
Potrzeba ochrony macierzyństwa w tym: wielodzietność	14	74
	14	74
Alkoholizm	4	4
Zdarzenie losowe	1	2
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	3	3

Źródło: dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

Informacja na temat udzielonych świadczeń z pomocy społecznej została zamieszczona w poniższej tabeli:

Tabela 5.7.2 Świadczenia udzielone w ramach pomocy społecznej

Forma pomocy	Liczba osób, którym przyznano świadczenie	Kwota wypłaconych świadczeń
Zadania własne gminy		
Zasiłki stałe	45	274 599,00 zł.
Zasiłki okresowe	26	45 000,00 zł.
Usługi opiekuńcze	18	88 503,13 zł.
Zasiłek celowy z tytułu zdarzenia losowego	1	500,00zł
Inne zasiłki celowe w naturze i ogółem	53	15 962,45 zł.
Odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej	14	495 599,08 zł.
Praca socjalna	125	-
Dożywianie ogółem w tym: zasiłek celowy	128	70 869,00 zł.
	33	12 960,00 zł.
Zadania zlecone gminie		
Specjalistyczne usługi opiekuńcze	2	16 000,00 zł.
Wynagrodzenie opiekuna przyznane przez sąd	-	-

Zródło: dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

3. Świadczenia opieki zdrowotnej.

Ośrodek w Zakrzewie w 2023 roku prowadził postępowania w zakresie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych dla osób nieubezpieczonych. Decyzje o objęciu ubezpieczeniem były wydawane na wniosek osoby uprawnionej lub w nagłych przypadkach na wniosek świadczeniodawcy udzielającego świadczenia opieki zdrowotnej (szpitala). Wydanie decyzji poprzedzało przeprowadzenie wywiadu środowiskowego przez pracownika socjalnego i spełnienie kryterium dochodowego zgodnie z ustawą o pomocy społecznej. Prawo do świadczenia przysługuje na okres 90 dni. W Gminie Zakrzew w roku 2023 wydano 10 decyzji uprawniających do świadczenia dla 10 osób.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

4. Świadczenia rodzinne i inne.

Ośrodek realizuje zadania zlecone wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych i innych ustaw wchodzących w skład zabezpieczenia społecznego - instrumentu polityki społecznej, mającego na celu pomoc rodzinom, które wykorzystując własne możliwości oraz posiadane środki finansowe nie są w stanie zaspokoić wszystkich własnych potrzeb, związanych w szczególności z ponoszeniem wydatków na utrzymanie dzieci.

Dane dotyczące udzielonych świadczeń w ramach zadań zleconych Gminie zostały zamieszczone w poniższej tabeli:

Tabela 5.7.3 Udzielone świadczenia w 2023 roku

Świadczenie	Liczba Świadczeń
Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami	12508
Zasiłek pielęgnacyjny	3623
Świadczenie pielęgnacyjne	1416
Składka na ubezpieczenie społeczne za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne	1170
Składka na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne	408
Specjalny zasiłek opiekuńczy	90
Składka na ubezpieczenie społeczne za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy	84
Składka na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy	59
Zasiłek dla opiekuna	22
Składka na ubezpieczenie społeczne za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna	12
Składka na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna	10
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	63
Świadczenie rodzicielskie	347
Świadczenie za życiem	2
Świadczenie wychowawcze	188

Źródło: dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

5. Świadczenia wychowawcze.

Świadczenie wychowawcze przyznawane były na podstawie ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci z dnia 11.02.2016 r (Dz. U. z 2019 r, poz. 2407). Świadczenie te mogli pobierać rodzice, opiekunowie prawni i opiekunowie faktyczni dziecka. Świadczenie 500+ w Ośrodku Pomocy Społecznej realizowane było do maja 2022 roku. W 2023 r. Ośrodek

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

wypłacał świadczenie wychowawcze na podstawie Decyzji Wojewody Mazowieckiego w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. W ramach koordynacji w 2023 r. zostało wypłaconych 188 świadczeń na łączną kwotę 96 445,20 zł.

6. Fundusz alimentacyjny.

Fundusz alimentacyjny stanowi system wspierania osób uprawnionych do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego środkami finansowanymi z budżetu państwa. Osoby, które nie są w stanie samodzielnie zaspokoić potrzeb dzieci i nie otrzymują należnego im wsparcia od osób zobowiązanych wobec nich do alimentacji są uprawnione do wsparcia w postaci świadczeń z funduszu alimentacyjnego zgodnie z ustawą z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Poniższa tabela obrazuje liczbę świadczeń i poniesione wydatki na wypłatę świadczeń.

Tabela 5.7.4 Wydatki i ilość świadczeń w 2023 r.

Fundusz alimentacyjny	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń
	424	177 710,00 zł

7. Karta Dużej Rodziny.

Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin posiadających co najmniej troje dzieci zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Posiadacze KDR mają możliwość tańszego korzystania z oferty podmiotów m.in. z branży spożywczej, paliwowej, bankowej czy rekreacyjnej. KDR wspiera budżety rodzin wielodzietnych oraz ułatwia dostęp do dóbr i usług. Prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny przysługuje wszystkim rodzicom oraz małżonkom rodziców, którzy mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci.

W 2023 roku Kartę Dużej Rodziny wydano dla 241 rodzin, liczba wydanych kart wyniosła 540. Karta jest przyznawana niezależnie od dochodu w rodzinie i co równie ważne, wydawana jest bezpłatnie, a jedynie wydanie duplikatu bądź drugiej formy karty/ np. elektronicznej/ podlega opłacie.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

8. Pomoc materialna dla uczniów.

GOPS realizuje wypłatę stypendium szkolnego oraz zasiłku szkolnego zgodnie z ustawą o systemie oświaty, Uchwałą Rady Gminy Zakrzew oraz ustawą o pomocy społecznej. Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności gdy w rodzinie występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe. Miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia ubiegającego się o stypendium szkolne nie może być większa niż 600,00 zł. Zasiłek szkolny - może być przyznany w przypadku: śmierci rodzica lub prawnego opiekuna, zdarzenia losowego, klęski żywiołowej, nagłej choroby ucznia czy rodzica, innych, szczególnych okoliczności. Wniosek należy złożyć w terminie dwóch miesięcy od dnia wystąpienia zdarzenia. Do ubiegania się o zasiłek szkolny uprawnieni są wszyscy uczniowie, którzy spełniają łącznie następujące kryteria: mają miejsce zamieszkania na terenie Gminy Zakrzew, w rodzinie zaistniało w/w zdarzenie.

W roku szkolnym 2022/2023 stypendium szkolne otrzymało 78 uczniów z 36 rodzin, koszt świadczeń wyniósł 72 912,00 zł, a zasiłek szkolny otrzymało 2 rodziny, na łączną kwotę 1240,00zł.

W roku szkolnym 2023/2024 (I semestr) stypendium szkolne otrzymało 52 uczniów, koszt świadczeń wyniósł 25 196,80 zł., a zasiłek szkolny otrzymało 4 rodziny, na łączną kwotę 2480,00zł.

9. Realizacja Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 [POPŻ] współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym.

W 2023 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zakrzewie kontynuował realizację Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (POPŻ) realizowany w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym. Pomocą żywnościową zostały objęte osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji, spełniające kryteria określone w art. 7 ustawy o pomocy społecznej i których dochód nie przekroczył 220 % kryterium dochodowego uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej,

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

tj. 1707,20 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 1320,00 zł dla osoby w rodzinie. Programem zostało objętych 227 osób. W 2023 roku wydano około 3 ton żywności.

Z uwagi na duże zainteresowanie mieszkańców Gminy Zakrzew program realizowany jest również w obecnym roku.

10. Dodatek elektryczny.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zakrzewie w 2023 r. realizował wypłatę dodatku elektrycznego zgodnie z ustawą z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej. Wysokość dodatku elektrycznego została zróżnicowana w zależności od rocznego zużycia energii elektrycznej uprawnionego gospodarstwa domowego. W przypadku, gdy zużycie w 2021 r. nie przekraczało 5 MWh, kwota dodatku wynosi 1000 zł. Jeżeli zużycie energii elektrycznej w gospodarstwie domowym w 2021 r. przekroczyło 5 MWh, wówczas kwota dodatku to 1500 zł. Aby uzyskać dodatek elektryczny w podwyższonej kwocie, do wniosku należy dołączyć rozliczenie z przedsiębiorstwem energetycznym, potwierdzające zużycie energii elektrycznej w 2021 r. przekraczające 5 MWh. Kolejnym warunkiem koniecznym do otrzymania dodatku elektrycznego jest uzyskanie wpisu lub zgłoszenie źródła ogrzewania do centralnej ewidencji emisyjności budynków (CEEB). W 2023 r. złożono 46 wnioski o wypłatę dodatku elektrycznego. Wypłacono dodatek na łączną kwotę 55 500,00 zł.

11. Dodatek refundacja podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe w 2023 r.

Zgodnie z ustawą z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu GOPS w Zakrzewie obecnie przyjmuje wnioski o refundację podatku VAT dla gospodarstw domowych, które ogrzewają dom gazem. Zwrot przysługuje tym gospodarstwom domowym, których przeciętne miesięczne dochody nie przekraczają 2100 zł w gospodarstwie jednoosobowym albo 1500 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym. W 2023 GOPS w Zakrzewie rozpatrzył 121 wnioski, dodatek został wypłacony na kwotę 16 171,00 zł.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

12. Dodatek węglowy.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zakrzewie w 2023 r. realizował wypłatę dodatku węglowego oraz dodatków dla gospodarstw domowych, które ogrzewają się przy pomocy kotłów lub pieców na biomasę, gaz LPG lub olej opałowy. Wypłacane były świadczenia przyznane na podstawie wniosków złożonych w 2022 r.

Zgodnie z treścią ustawy dodatek węglowy przysługiwał osobie w gospodarstwie domowym, w przypadku gdy głównym źródłem ogrzewania gospodarstwa domowego jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa, piec kaflowy na paliwo stałe zasilane paliwami stałymi tj. węgiel kamienny, brykiet lub pelet zawierające co najmniej 85% węgla kamiennego. Warunkiem koniecznym otrzymania dodatku węglowego było uzyskanie wpisu lub zgłoszenie źródła ogrzewania do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków. Kwota dodatku zarówno dla gospodarstwa domowego jednoosobowego jak i gospodarstwa wieloosobowego wynosiła 3000 zł.

Jednorazowych dodatków dla gospodarstw domowych, które ogrzewają się przy pomocy kotłów lub pieców na biomasę, gaz LPG lub olej opałowy, przy czym dla otrzymania dodatku źródła te musiały być wpisane do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków. Dodatek wynosił 3000 zł w przypadku, gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na pelet drzewny lub inny rodzaj biomasy, z wyłączeniem drewna kawałkowego. W przypadku głównego źródła ciepła na drewno kawałkowe dodatek wynosił 1 000 zł, dla ogrzewania na LPG wynosił 500 zł, a na olej opałowy – 2000 zł.

W 2023 roku Ośrodek wypłacił 61 świadczeń dodatku węglowego na łączną kwotę 183 000,00 oraz 10 dodatków dla gospodarstw domowych, które ogrzewają się przy pomocy kotłów lub pieców na biomasę, gaz LPG lub olej opałowy na łączną kwotę 17 500,00. Środki w całości refundowane były z budżetu państwa.

13. Opieka wytchnieniowa.

W 2023r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zakrzewie realizował Program „Opieka Wytchnieniowa” – edycja 2023, który skierowany był do członków rodzin lub

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

opiekunów, którzy sprawują bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, a także nad osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności.

W roku 2023 objętych wsparciem w postaci usługi opieki wytchnieniowej zostało 17 rodzin z terenu Gminy Zakrzew, w tym 4 dzieci z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności oraz 13 osób dorosłych ze znacznym stopniem niepełnosprawności.

Każda z rodzin nieodpłatnie otrzymała do wykorzystania 240 godzin, w trakcie których osoba świadcząca usługi opieki wytchnieniowej odciąża członków rodzin lub opiekunów osób niepełnosprawnych poprzez wsparcie ich w codziennych obowiązkach lub zapewnienie czasowego zastępstwa. Dzięki temu wsparciu opiekunowie zaangażowani na co dzień w sprawowanie opieki dysponować mogli czasem, który mogli przeznaczyć na odpoczynek jak również na załatwienie niezbędnych spraw.

Program w całości finansowany był ze środków Funduszu Solidarnościowego. Pozyskano na ten cel kwotę 165 132,28 zł.

14. Asystent Osobisty osoby niepełnosprawnej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zakrzewie w roku 2023 przystąpił do Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej – edycja 2023”. Celem Programu było wprowadzenie usług asystenta, jako formy ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osób niepełnosprawnych.

W ramach programu w 2023 roku wsparcie otrzymało 19 niepełnosprawnych mieszkańców Gminy Zakrzew, z czego 4 stanowiły dzieci. Większość z nich miała znaczny stopień niepełnosprawności. Usługi asystenckie były świadczone przez 19 asystentów, którzy zrealizowali łącznie 11880 godzin wsparcia dla osób niepełnosprawnych. Asystenci pomagali w wyjściu do kina, teatru, czy siłowni. Robili zakupy, uczestniczyli w pracach domowych, a także pomagali niepełnosprawnym realizować swoje hobby.

Program w całości finansowany był ze środków Funduszu Solidarnościowego. Pozyskano na ten cel kwotę 595 959,00 zł.

15. Pomoc obywatelom Ukrainy.

W ramach ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa GOPS w Zakrzewie udzielił następujących świadczeń:

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

- jednorazowe świadczenie pieniężnego w wysokości 300 zł na osobę, przeznaczonego na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe. Wypłacono 3 świadczenia na łączną kwotę 900,00 zł
- każdemu podmiotowi, w szczególności osobie fizycznej prowadzącej gospodarstwo domowe, który zapewnił zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy przyznano na jego wniosek, świadczenie pieniężne w kwocie 40 zł za osobę na dobę. W 2023 r. złożono 29 wnioski na 75 obywateli Ukrainy na łączną kwotę 114 760,00 zł
- świadczenia rodzinne na zasadach ustawy o świadczeniach rodzinnych. Wypłacono 26 świadczenia rodzinne na kwotę 5.953,00 zł oraz 7 świadczeń rodzicielskich na kwotę 3 866,00 zł

Wszystkie środki wydatkowane na pomoc obywatelom Ukrainy pochodzą z Funduszu Pomocy.

5.8 PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE I OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE

W roku 2023 podobnie jak w poprzednim Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej koordynował realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, prowadził także obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Ośrodek był bezpośrednim realizatorem wielu zadań ujętych w Programie. Pracownicy socjalni współpracowali w grupach roboczych w ramach procedury Niebieskiej Karty oraz prowadzili dokumentację. W roku 2023 w siedzibie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zakrzewie odbyły się 4 spotkania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 231 spotkania Grup Roboczych/Grup Diagnostyczno-Pomocowych. Odnotowano 38 przypadków podejrzenia występowania przemocy w rodzinie.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

5.9 GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na Gminy obowiązek wspierania rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zakrzewie jest podmiotem, któremu Gmina zleciła realizację tego zadania. W 2023 roku Ośrodek koordynował realizację Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2023-2025.

W ramach realizacji zadania w roku 2023 Gmina dofinansowała koszt pobytu 18 dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej. Wydatki na tę formę pomocy wyniosły 98 365,57 zł. Koszty utrzymania dzieci w pieczy zastępczej z roku na rok są większe, co wiąże się ze wzrostem kosztów ich utrzymania (10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej).

Kolejnym zadaniem realizowanym w ramach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest zatrudnienie asystenta rodziny. Zadaniem asystenta jest pomoc rodzinom w wypełnianiu ról społecznych, tak, aby doprowadzić do osiągnięcia podstawowej stabilizacji życiowej i nie dopuścić do umieszczenia dzieci poza rodziną w placówkach lub rodzinach zastępczych. Głównym celem wsparcia jest podniesienie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych przez rodziców, umiejętności dotyczących prowadzenia gospodarstwa domowego oraz radzenia sobie z sytuacjami dnia codziennego.

W roku 2023 w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Zakrzewie zatrudniony był jeden asystent rodziny na umowę o pracę, obejmował wsparciem 9 rodzin, w tym 23 dzieci.

5.10 GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

W Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych zmierza się nie tylko do łagodzenia skutków trudnej sytuacji bytowej klientów pomocy społecznej, lecz także do usuwania przyczyn tkwiących często w sferze psychicznej i społecznej. Realizacja strategii przewiduje współpracę różnych instytucji i organizacji pozarządowych działających

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

w obszarze pomocy społecznej, a także instytucji działających w zakresie polityki społecznej. Cel główny Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Zakrzew na lata 2021-2030 określa priorytety, na których zamierza skoncentrować lokalną politykę społeczną. Na szczególną uwagę zasługują rodziny niepełne, rodziny wielodzietne, rodziny z osobami niepełnosprawnymi, osoby starsze.

Cele strategiczne to:

1. Aktywizacja i integracja grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.

- diagnozowanie potrzeb i możliwości wsparcia osób i rodzin żyjących w niedostatku;
- udzielanie wsparcia materialnego;
- współpraca z instytucjami i organizacjami charytatywnymi w zakresie pomocy rzeczowej osobom najuboższym;
- aktywizowanie środowiska lokalnego w zakresie inicjowania i promowania samopomocowych form wspierania osób i rodzin ubogich;
- praca socjalna z bezrobotnym i jego rodziną;
- wspieranie bezrobotnych w nabywaniu umiejętności i kompetencji zawodowych;
- realizacja projektów współfinansowanych ze środków EFS;
- współpraca z PUP w celu zapewnienia osobom bezrobotnym dostępu do informacji o istniejących możliwościach wsparcia;
- zabezpieczenie pomocy materialnej osobom i rodzinom dotkniętym długotrwałym bezrobociem;
- organizacja prac społecznie użytecznych;
- wspieranie zatrudnienia osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy w ramach prac interwencyjnych i robót publicznych.

2. Budowanie systemu wsparcia rodziny ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

- systematyczna praca socjalna z rodziną;
- wsparcie finansowe rodzin żyjących w niedostatku;
- tworzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży (świetlice środowiskowe);

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

- wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży poprzez zajęcia wyrównawcze i pozalekcyjne;
- organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży;
- organizacja wypoczynku letniego dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych;
- rozszerzenie działalności zespołu interdyscyplinarnego wspierającego w rozwiązywaniu problemów na rzecz dziecka i rodziny;
- tworzenie i wdrażanie 3-letnich programów wspierania rodziny;
- współpraca ze szkołami w zakresie diagnozowania potrzeb dzieci i młodzieży zagrożonych marginalizacją;
- pomoc rodzinom zagrożonym pozbawieniem lub ograniczeniem władzy rodzicielskiej poprzez wprowadzenie pracy asystenta rodziny.

3. Poprawa jakości życia osób starszych.

- współpraca z instytucjami, organizacjami i kościołem w zakresie pomocy osobom starszym;
- tworzenie warunków do funkcjonowania Klubów Seniora i grup wsparcia;
- wspieranie rozwoju wolontariatu na rzecz pomocy osobom starszym;
- rozwój pracy socjalnej z osobami starszymi;
- wsparcie materialne dla osób starszych znajdujących się w trudnej sytuacji bytowej;
- rozszerzenie oferty usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osoby starszej i chorej.

4. Budowanie systemu przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy domowej.

- wdrażanie i realizacja Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz przeciwdziałania Narkomanii;
- tworzenie warunków do prawidłowego funkcjonowania GPRPA;
- prowadzenie i rozwój działalności Punktu konsultacyjnego;
- wdrażanie programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży;
- organizowanie wypoczynku letniego i właściwego zagospodarowania wolnego czasu dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym;
- diagnoza występującego problemu;

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

- prowadzenie kampanii społecznej na temat szkodliwości używania narkotyków i środków odurzających;
- realizacja programów profilaktycznych skierowanych głównie do dzieci i młodzieży w szkołach;
- zapewnienie dostępu do poradnictwa i różnych form pomocy dla osób uzależnionych;
- wdrożenie i realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy;
- zwiększenie dostępności pomocy oraz skuteczności działań interwencyjnych;
- zapewnienie możliwości profesjonalnego wsparcia dla ofiar i sprawców przemocy;
- wspieranie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. pomocy ofiarom przemocy;
- podnoszenie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy i sposobów radzenia sobie z problemami (plakaty, ulotki, spotkania obywatelskie);
- realizacja procedury „Niebieskie Karty”.

5. Poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych.

- wspieranie organizacji pozarządowych w realizacji działań na rzecz aktywizacji osób niepełnosprawnych w gminie;
- rozwój usług opiekuńczych;
- umożliwienie skorzystania ze Środowiskowego Domu Samopomocy czy Warsztatów Terapii Zajęciowej;
- realizacja Programu „Opieka Wytchnieniowa”
- realizacja Programu „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej.”

Podjęmowane działania w ramach realizacji poszczególnych celów operacyjnych przyczyniają się do łagodzenia skutków dominujących problemów społecznych.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

6. OŚWIATA

Realizacja zadań oświatowych jest jednym z najważniejszych obowiązków gminy. Odpowiednie kształtowanie polityki oświatowej zapewnia harmonijny i optymalny rozwój jednostki samorządu terytorialnego. W 2023 roku w gminie Zakrzew w zakresie zadań oświatowych, podobnie jak w latach poprzednich, położono największy nacisk na modernizację bazy i wprowadzanie narzędzi cyfrowych oraz wsparcie indywidualnych potrzeb uczniów.

6.1 BAZA OŚWIATOWA

Baza oświatowa placówek, których organem prowadzącym jest gmina Zakrzew, w 2023 roku kształtowała się następująco:

- Przedszkole Samorządowe w Zakrzewie,
- Przedszkole Samorządowe w Bieliszce,
- Publiczna Szkoła Podstawowa im. Jana Kochanowskiego w Zakrzewie oraz Szkoła Filialna w Mleczkowie,
- Publiczna Szkoła Podstawowa im. Teresy Grodzińskiej w Bieliszce,
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Cerekwi,
- Publiczna Szkoła Podstawowa im. Orła Białego w Dąbrówce Podłężnej,
- Publiczna Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Woli Taczowskiej,
- Punkt Przedszkolny w Gulinie.

Wszystkie wymienione placówki oświatowe są w dobrym stanie technicznym, a remonty realizuje się na bieżąco, najczęściej w okresie wakacyjnym, w tym systemem gospodarczym – przez zatrudnionych pracowników gospodarczych.

W każdej ze szkół funkcjonują punkty wydawania posiłków, a w PSP w Zakrzewie oraz Przedszkolach Samorządowych także kuchnia. Kuchnia w PSP w Zakrzewie przygotowuje posiłki dla uczniów z Cerekwi, Dąbrówki i Woli Taczowskiej, natomiast w Przedszkolu Samorządowym w Bieliszce przygotowane są obiady dla uczniów z PSP w Bieliszce. Zgodnie z obowiązującymi przepisami kosztem, który ponoszą rodzice, jest koszt

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

produktów wykorzystanych do przygotowania. Kosztem gminy jest natomiast przygotowanie posiłku, w szczególności wynagrodzenia pracowników, media, zapewnienia odpowiedniego wyposażenia i transport. W 2023 roku pozyskano dla szkoły w Zakrzewie dotację w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”, dzięki której zmodernizowano wyposażenie kuchni, zakupując piec konwekcyjno-parowy, obieraczkę do ziemniaków, zmywarkę i inny sprzęt kuchenny.

We wszystkich szkołach znajdują się pracownie komputerowe z dostępem do internetu. W 2023 roku w ramach programu „Aktywna tablica” wyposażono szkołę w Bielisze w pomoce do terapii uczniów ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi. Na ten cel pozyskano dotację w wysokości 35 000 zł.

Ważnym aspektem edukacyjnym jest kształcenie postaw czytelniczych. W każdej placówce funkcjonuje biblioteka szkolna, której funkcją jest nie tylko udostępnianie zbiorów, ale również kształcenie i rozwijanie zainteresowań uczniów. W ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa pozyskano w 2023 roku dotację w kwocie 22 500 zł z przeznaczeniem na zakup nowości wydawniczych oraz realizację przedsięwzięć, tj. konkursy, spotkania z pisarzami. Zadanie realizowane było w szkołach Bielisze i Dąbrówce Podłężnej oraz w oddziałach przedszkolnych w Cerekwi, Woli Taczowskiej i Zakrzewie. Nauczyciele bibliotekarze koordynują ponadto zadanie polegające na zapewnianiu uczniom nieodpłatnych podręczników i ćwiczeń do przedmiotów obowiązkowych. Otrzymana w 2023 roku dotacja na ten cel wyniosła 165 560 zł.

W szkołach istnieje baza obiektów sportowych – wszystkie placówki mają boiska. W 2023 roku rozpoczęto inwestycję polegającą na rozbudowie PSP w Woli Taczowskiej. W nowej części znajdzie się sala gimnastyczna z zapleczem oraz sale lekcyjne.

6.2 UCZNIOWIE

Liczbę uczniów uczęszczających do placówek oświatowych w gminie Zakrzew przedstawia poniższa tabela.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

Tabela 6.2.1 Uczniowie w szkołach w gminie Zakrzew na dzień 30 września według raportu SIO

Typ szkoły	Klasa	Liczba uczniów		Liczba oddziałów	
		2022	2023	2022	2023
przedszkole i oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	poniżej „0”	364	356	24	28
	„0”	148	178		
szkoły podstawowe	1	169	165	9	11
	2	170	169	9	9
	3	132	170	8	9
	4	173	137	9	7
	5	159	180	8	9
	6	170	160	8	8
	7	126	174	7	8
	8	177	126	9	7
	Łącznie	1788	1815	91	96

Zródło: raport SIO

Analizując powyższe dane można zauważyć znaczny wzrost zainteresowania wychowaniem przedszkolnym. Do przedszkola uczęszcza coraz więcej trzylatków i czterolatków. Fakt ten generuje konieczność zaplanowania większej liczby miejsc wychowania przedszkolnego. Z kolei do szkół podstawowych uczęszcza zdecydowana większość dzieci mieszkających w ich obwodach. Najniższy odsetek uczniów uczęszczających do szkoły obwodowej występuje w przypadku placówki w Bielisze. Dotyczy to jednak najstarszych klas, które rozpoczynały edukację w szkołach w Wacynie i Janiszewie. Placówki te były zlokalizowane w starych budynkach, w których nie było warunków do prowadzenia zajęć. W związku z tym wielu rodziców decydowało się na szkoły radomskie. W tej chwili mieszkańcy Wacyna, Bielichy i Janiszewa coraz częściej wybierają szkołę obwodową.

Jest to pozytywny kierunek – zarówno z perspektywy sytuacji finansowej gminy (wpływ ilości uczniów na wysokość części oświatowej subwencji ogólnej), jak i społecznej (świadomość przynależności do społeczności lokalnej).

Wsparcie dla indywidualnych potrzeb uczniów zapewnione jest przez dostosowanie oferty zajęć w poszczególnych placówkach oświatowych. Są to przede wszystkim zajęcia skierowane do uczniów z dysfunkcjami – zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, rewalidacyjne, dydaktyczno-wyrównawcze, logopedyczne i terapia pedagogiczna. Systematycznie wzrasta liczba dzieci uczęszczających do placówek w gminie Zakrzew posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. W roku 2023 jest to 63 uczniów (w 2022 roku – 52),

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

a główny powód wydania orzeczenia to niepełnosprawność ruchowa, w tym afazja (21 osób) oraz autyzm i zespół Aspergera (23 osoby). W porównaniu z rokiem poprzednim zdecydowanie wzrosła liczba dzieci legitymujących się orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego wydanego z powodu zaburzeń ze spektrum autyzmu (w 2022 roku 18 osób, wzrost o 5), co świadczy o znacznym zwiększeniu świadomości wśród rodziców. Jednocześnie systematyczny wzrost liczby uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi jest wyzwaniem zarówno dla placówek oświatowych, które zobligowane są do zapewnienia im odpowiedniego wsparcia, jak i dla organu prowadzącego, który musi zapewnić finansowanie zatrudnienia specjalistów, zakupu odpowiednich pomocy dydaktycznych, materiałów edukacyjnych i przygotowania zawodowego nauczycieli w tym zakresie.

Do uczniów uzdolnionych skierowano zajęcia rozwijające zainteresowania – koła zainteresowań, zajęcia językowe i sportowe. W szkołach działają organizacje – stowarzyszenia, harcerstwo, szkolne koła Caritas i wolontariatu, które pozyskują dotacje na działania skierowane do uczniów. Dzięki temu uczniowie mogą rozwijać swoje talenty oraz kształtować właściwe postawy społeczne.

W 2023 roku uczniowie wszystkich szkół wzięli udział w wycieczkach dofinansowanych z programu „Poznaj Polskę”. Zrealizowano 9 wycieczek, w których wzięło udział 533 uczniów. Na realizację programu pozyskano dotację w wysokości 98 000 zł, wkład własny, pochodzący z wpłat rodziców, wyniósł 40 374 zł.

W roku 2023 najzdolniejsi uczniowie otrzymali stypendium Wójta. Stypendia przyznawane są na podstawie wyników końcoworocznej klasyfikacji – uzyskania średniej ocen co najmniej 5,5 w przypadku uczniów klas IV-VI lub 5,2 w przypadku uczniów klas VII-VIII oraz wykazania się wzorową postawą uczniowską, co potwierdzają w uzasadnieniu wniosku dyrektorzy szkół.

W czerwcu 2023 roku przyznano stypendia dla 107 uczniów na łączną kwotę 15 000 zł:

- Publiczna Szkoła Podstawowa w Bieliszce – 34 uczniów,
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Cerekwi – 21 uczniów,
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Dąbrówce Podłężnej – 7 uczniów,
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Woli Taczowskiej – 1 uczeń,
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Zakrzewie – 44 uczniów.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

Kontakt nauczycieli z rodzicami nie ogranicza się do spotkań w czasie wywiadówek. Szkoły organizują dni otwarte, w czasie których nauczyciele są do dyspozycji rodziców w czasie spotkań indywidualnych. Wymiana informacji następuje ponadto przy udziale dziennika elektronicznego, który funkcjonuje we wszystkich szkołach.

O jakości edukacji w gminie świadczą wyniki egzaminów ósmoklasisty, które odbyły się w maju 2023 roku. Egzaminy odbywają się w szkole, natomiast sprawdzane są przez zewnętrznych egzaminatorów, co pozwala na rzetelne i obiektywne ustalenie wyników. Wyniki egzaminów w poszczególnych placówkach w gminie w porównaniu ze średnimi wynikami w kraju, województwie i powiecie przedstawione zostały w poniższej tabeli.

Tabela 6.2.2 Wyniki egzaminu ósmoklasisty w roku 2023

Kod teryt gminy	język polski		matematyka		język angielski	
	liczba zdających	wynik średni (%)	liczba zdających	wynik średni (%)	liczba zdających	wynik średni (%)
PSP Bielicha	42	69,21	42	66,57	42	64,95
PSP Cerekiew	27	71,22	27	58,07	28	60,61
PSP Dąbrówka Podłęzna	18	59,50	18	57,11	18	47,56
PSP Wola Taczowska	13	74,15	13	59,69	13	64,77
PSP Zakrzew	67	72,51	67	62,33	67	64,22
Gmina Zakrzew	167	70,20	167	61,94	168	62,06
kraj	473 641	66,00	473 583	53,00	469 270	66,00
województwo	71 235	68,97	71 234	58,60	72 026	70,95
powiat	1 846	64,72	1 846	52,83	1 841	61,56

Źródło: CKE

Jak widać z powyższego zestawienia ósmoklasiści z gminy Zakrzew uzyskali średni wynik z egzaminu z języka polskiego oraz z matematyki wyższy niż w kraju, województwie i powiecie, co świadczy o ich dobrym przygotowaniu w zakresie wiedzy i umiejętności z tych przedmiotów. Średni wynik z egzaminu z języka angielskiego jest niższy niż w województwie i w kraju, ale wyższy niż w powiecie oraz wyższy niż w szkołach na wsi (60).

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

Analiza wyników egzaminów wymaga rzetelnego ustalenia odpowiedniej grupy porównawczej. Poniższa tabela obrazuje, jak ósmoklasiści z gminy Zakrzew wypadli na tle uczniów z innych gmin w powiecie oraz z Radomia.

Tabela 6.2.3 Wyniki egzaminu ósmoklasisty w roku 2023 w gminach powiatu radomskiego i w Radomiu

Gmina - nazwa	Typ gminy	język polski		matematyka		język angielski	
		liczba zdających	wynik średni (%)	liczba zdających	wynik średni (%)	liczba zdających	wynik średni (%)
Radom	Gm. miejska	2346	67	2346	56	2354	70
Gózd	Gm. wiejska	140	60	140	49	140	55
Iłża	Ob. wiejski	56	60	56	48	56	55
Iłża	Miasto	102	63	102	49	100	65
Jastrzębia	Gm. wiejska	90	68	90	55	90	60
Jedlińsk	Gm. wiejska	162	64	162	53	163	60
Jedlnia-Letnisko	Ob. wiejski	85	75	85	52	84	69
Jedlnia-Letnisko	Miasto	57	65	57	60	55	70
Kowala	Gm. wiejska	149	66	149	49	148	62
Pionki	Gm. wiejska	88	67	88	59	88	62
Pionki	Gm. miejska	179	65	179	51	179	68
Przytyk	Gm. wiejska	95	63	95	55	94	54
Skaryszew	Ob. wiejski	115	60	115	51	115	60
Skaryszew	Miasto	78	63	78	47	78	61
Wierzbica	Gm. wiejska	147	63	147	50	147	61
Wolanów	Gm. wiejska	136	63	136	55	136	61
Zakrzew	Gm. wiejska	167	70	167	62	168	62

Źródło: CKE

Średni wynik uczniów z gminy Zakrzew z egzaminu z matematyki jest najwyższy w powiecie oraz wyższy niż w Radomiu. Z języka polskiego uczniowie zajmują drugie miejsce, wyprzedzani wyłącznie przez uczniów ze szkół z obszaru wiejskiego w gminie Jedlnia-Letnisko. Nieco gorzej przedstawia się wynik z języka angielskiego.

Uczniowie z naszej gminy osiągnęli średni wynik, plasując się w połowie zestawienia.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

6.3 KADRA

Zapewnienie wysokiego poziomu edukacji wymaga zatrudnienia wykwalifikowanej kadry. Liczbę nauczycieli z podziałem na stopnie awansu zawodowego przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 6.3.1 Nauczyciele w gminie Zakrzew na dzień 30.09 według raportu SIO

Wyszczególnienie	Ogółem	Bez stopnia	Stażysta	Kontraktowy	Mianowani	Dyplomowani
Etaty w 2019 roku	161	2	12	22	23	102
Etaty w 2020 roku	164	2	12	22	27	101
Etaty w 2021 roku	181	2	11	40	34	94
Etaty w 2022 roku	211	8	60		41	102
Etaty w 2023 roku	200	4	54		49	93

Zródło: raport SIO

Ze względu na zmianę przepisów związanych z awansem zawodowym nauczyciela dotychczasowi nauczyciele stażysty i kontraktowi zostali w powyższym zestawieniu ujęci w jednej pozycji. Należy ponadto wspomnieć, że od września 2022 roku obowiązuje pierwszy etap standaryzacji zatrudniania specjalistów w placówkach. W każdej ze szkół i przedszkoli musi być zatrudniony psycholog i pedagog specjalny, a liczba etatów specjalistów, wśród których poza wspomnianymi należy wymienić pedagoga, logopedę i terapeutę pedagogicznego, musi być odpowiednia do liczby uczniów.

Zdecydowana większość nauczycieli pracujących w gminie Zakrzew to nauczyciele dyplomowani. Doświadczenie pedagogów przekłada się na jakość edukacji. Wyższy stopień awansu zawodowego generuje jednak konieczność poniesienia przez organ prowadzący większych nakładów na wynagrodzenia.

Z uwagi na konieczność zapewnienia jak najwyższych kwalifikacji kadry pedagogicznej, każda z placówek przeprowadza szkolenia rad pedagogicznych lub poszczególni ich członkowie są delegowani do udziału w różnych formach kształcenia.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

W roku 2023 przeprowadzono szkolenia dotyczące w szczególności następujących obszarów tematycznych:

- organizacja nadzoru pedagogicznego oraz zadania dyrektora i nauczyciela w związku z wprowadzeniem nauczania zdalnego,
- realizacja zadań związanych z pomocą psychologiczno-pedagogiczną,
- profilaktyka uzależnień ze szczególnym uwzględnieniem uzależnień behawioralnych.

Przepisy prawa oświatowego zobowiązują organ prowadzący do wyodrębnienia specjalnego funduszu na kształcenia nauczycieli w wysokości 0,8% funduszu płac. W 2023 roku wsparto kształcenie w formie studiów podyplomowych w zakresie nabywania kwalifikacji, w których jest deficyt specjalistów – w szczególności w zakresie edukacji dla bezpieczeństwa, geografii i przyrody oraz logopedii i wsparcia uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.

Zgodnie z przepisami prawa oświatowego po uzyskaniu odpowiedniego stażu pracy, spełnieniu określonych warunków i zdaniu egzaminu, nauczyciel uzyskuje kolejny stopień awansu zawodowego. W roku 2023 przeprowadzono procedurę dotyczącą uzyskania stopnia nauczyciela mianowanego wobec 13 nauczycieli.

6.4 WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE

W roku 2023 z wychowania przedszkolnego mieszkańcy gminy mogli korzystać w Przedszkolach Samorządowych w Zakrzewie i Bieliszce, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych, Punkcie Przedszkolnym w Gulinie oraz Przedszkolu Niepublicznym „Hania”. We wszystkich prowadzonych przez gminę placówkach korzystanie z wychowania przedszkolnego w wymiarze 5 godzin dziennie było nieodpłatne, za godziny ponad ten wymiar rodzice ponosili opłatę w wysokość 1 zł za godzinę.

Do zadań organu wykonawczego jednostki samorządu terytorialnego należy zapewnienie miejsc dla wszystkich dzieci, które mogą zostać objęte wychowaniem przedszkolnym, a których rodzice dopełnili niezbędnych formalności związanych

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

z rekrutacją. W gminie Zakrzew w roku 2023 zameldowanych było 754 dzieci w wieku od 3 do 6 lat. Liczba ta jest o 25 osób wyższa niż w roku poprzednim.

W 2023 roku z wychowania przedszkolnego w placówkach prowadzonych przez gminę Zakrzew korzystało 534 dzieci w wieku 3-6 lat, a wśród nich 178 sześciolatków realizujących obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne. W porównaniu z poprzednim rokiem nastąpił wzrost liczby przedszkolaków o 22.

W przypadku mieszkańców gminy w wieku 2-5 lat, objętych dotacją przedszkolną, gmina jest zobowiązana do rekompensowania kosztów wychowania przedszkolnego jednostce samorządu terytorialnego, na terenie której znajduje się placówka, do której dziecko uczęszcza. W 2023 roku 50 najmłodszych mieszkańców gminy korzystało z wychowania przedszkolnego w innych gminach, w szczególności w Radomiu – 15 w przedszkolach publicznych i 20 w przedszkolach niepublicznych – oraz w gminach ościennych – Jedlińsku, Wolanowie i Starej Błotnicy.

6.5 DOWOŻENIE UCZNIÓW DO SZKÓŁ

Gmina ma obowiązek dowożenia do szkół specjalnych uczniów legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności oraz orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego. W roku 2023 obowiązek ten był realizowany poprzez dowóz uczniów przez przewoźnika wyłonionego w przetargu lub indywidualnie przez rodziców w sytuacji, gdy dziecko z uwagi na rodzaj niepełnosprawności nie może uczestniczyć w transporcie zbiorowym. W drugim przypadku rodzice otrzymują co miesiąc zwrot kosztów dowozu po przedstawieniu karty drogowej wraz z potwierdzeniem pracownika szkoły o obecnościach dziecka w dniach, które przedstawiono do rozliczenia. Z tej formy pomocy korzystało:

- 17 uczniów dowożonych transportem zorganizowanym przez przewoźnika;
- 37 uczniów dowożonych indywidualnie przez rodziców.

Należy wspomnieć, że trudność w określeniu dokładnych wskaźników realizacji tego zadania wynika ze specyfiki edukacji dzieci niepełnosprawnych. Niejednokrotnie absencja tych uczniów wynika ze stanu zdrowia lub konieczności udziału w turnusach rehabilitacyjnych. Koszt realizacji zadania w 2023 roku wyniósł 215 416 zł w przypadku dowozu przez przewoźnika oraz 92 443 zł zwrotu kosztów dowozu rodzicom.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

Obowiązkowy dowóz jest także zorganizowany dla uczniów szkół prowadzonych przez gminę w sytuacji, gdy odległość od domu ucznia do szkoły, w obwodzie której mieszka, przekracza 3 kilometry w przypadku uczniów klas I-IV oraz dzieci 5 i 6-letnich lub 4 kilometry w przypadku uczniów klas V-VIII. Autobusy wykonujące ten przewóz zatrzymują się na wyznaczonych przystankach, które ustalone są w możliwie optymalny sposób dla uczestników kursów. Rozkład jazdy autobusów również jest ustalony z możliwie jak największą starannością o zachowanie równowagi między koniecznością zapewnienia uczniom jak najkrótszego czasu oczekiwania i rozsądnej częstotliwości kursowania. W roku 2023 dowozy uczniów do szkół w Bieliszce, Cerekwi i Woli Taczowskiej wykonywał wyłoniony w przetargu przewoźnik. Dowóz do szkoły w Zakrzewie oraz do Przedszkola Samorządowego w Zakrzewie realizowany był autobusami szkolnymi, stanowiącymi własność gminy. Dowóz w obwodzie PSP w Zakrzewie realizuje Publiczna Komunikacja Zakrzew. Koszt dowozu uczniów w 2023 roku przez przewoźnika wyniósł 361 758 zł. Uczniowie korzystający z dowozów realizowanych przez PKZ otrzymują bilety miesięczne.

6.6 POZOSTAŁE ZADANIA OŚWIATOWE

Zadaniem realizowanym przez organ wykonawczy gminy jest kontrola spełniania obowiązku szkolnego i obowiązku nauki. W przypadku obowiązku szkolnego zadanie to zostało sędowane na dyrektorów szkół, którzy weryfikują uczęszczanie do szkoły dzieci zamieszkujących w obwodzie ich szkoły. W Urzędzie Gminy z kolei sprawdzany jest obowiązek nauki, który dotyczy absolwentów szkoły podstawowej oraz gimnazjum do ukończenia przez nich 18 roku życia. W przypadku braku danych dotyczących szkoły średniej, do której uczęszcza niepełnoletni uczeń, lub innego sposobu realizacji przez niego obowiązku nauki, wzywa się rodziców do przedstawienia odpowiednich dokumentów, a jeśli opiekunowie nie pełnią tego zobowiązania, wszczyna się postępowanie w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. W roku 2023 taka procedura nie została podjęta wobec żadnego z mieszkańców gminy.

Przepisy dotyczące prawa oświatowego dają możliwość spełniania obowiązku nauki poza szkołą. Prawo oświatowe przewiduje dofinansowanie kształcenia młodocianego pracownika, który ukończył przygotowanie zawodowe i zdał egzamin czeladniczy lub egzamin potwierdzający uzyskane kwalifikacje. Taka forma kształcenia ma walor praktyczny

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

– uczeń zdobywa doświadczenie zawodowe, przygotowuje się do pracy, wykonując proste czynności. W roku 2023 procedura została przeprowadzona wobec 5 pracodawców, którzy wykształcili 5 uczniów mieszkających na terenie gminy Zakrzew, w zawodach mechanik i elektromechanik pojazdów samochodowych, fryzjer, monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie, a kwota, którą przeznaczono na ten cel wyniosła 44 123,06 zł. Na realizację tego zadania gmina otrzymuje w całości dotację z budżetu państwa.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

7. INFRASTRUKTURA DROGOWA

Infrastruktura drogowa w Gminie Zakrzew obejmuje drogi wojewódzkie, powiatowe i gminne. Przez teren gminy przebiega jedna droga wojewódzka, pięć dróg powiatowych oraz sieć dróg gminnych o łącznej długości ok. 100 km.

Oprócz inwestycji drogowych gmina ponosi także koszty bieżącego utrzymania dróg. Wśród działań tych należy wymienić w szczególności dostawę żwiru i kruszywa, mającą na celu poprawę przejezdności oraz profilowanie nawierzchni. W zakresie obowiązków gminy jest także koszenie poboczy dróg gminnych i odmulanie rowów przydrożnych. Ważnym zadaniem z uwagi na konieczność zapewnienia przejezdności jest zimowe utrzymanie dróg. Polega ono przede wszystkim na odśnieżaniu i zabezpieczeniu powierzchni przed ewentualnym poślizgiem poprzez wysypywanie piasku i soli. Zadanie to wymaga skrupulatnego wyboru wykonawcy i nadzoru nad jego wykonaniem. Dobry stan dróg w okresie zimowym jest bowiem równoznaczny z bezpieczeństwem użytkowników.

Na drogach gminnych dokonano w 2023 roku montażu, naprawy i wymiany oznakowania pionowego.

W roku 2023 uzyskano pozwolenie na rozbudowę drogi gminnej nr 351336W w miejscowości Zakrzew. Rozpoczęto także prace projektowe polegające na wykonaniu dokumentacji dla inwestycji o nazwie: „Budowa drogi gminnej w miejscowości Dąbrówka Nagórna ul. Radosna”, „Budowa drogi gminnej w miejscowości Zakrzewska Wola”.

Gmina Zakrzew zakończyła w 2023 roku rozbudowę drogi gminnej nr 351338W w miejscowości Dąbrówka Nagórna, która była współfinansowana z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg Samorządowych. Wśród innych zakończonych inwestycji należy wymienić: budowę drogi nr 35111W Mleczków – Cerekiew, remonty dróg w miejscowościach Gulinek, Milejowice, Zakrzew Ławki, Zakrzewska Wola, Milejowice-Cerekiew które zostały sfinansowane ze środków pozyskanych w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład.

Pomimo dużych wydatków na budowę/przebudowę/remont dróg wciąż jest dużo do zrobienia.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

8. GMINNE PRZEDSIĘBIORSTWO KOMUNALNE

Uchwałą nr. IX/77/2019 Rady Gminy Zakrzew z dnia 12 czerwca 2019 roku utworzona została Spółka Gminne Przedsiębiorstwo Komunalne w Zakrzewie Sp. z o. o. ze 100% udziałem gminy. GPK rozpoczęło działalność statutową w dniu 1 stycznia 2020 roku.

Przedmiotem działalności spółki jest realizacja zadań własnych gminy, w szczególności w zakresie wodociągów i zaopatrzenia w wodę, odprowadzania ścieków komunalnych, utrzymywania i eksploataowania gminnych stacji uzdatniania wody oraz przepompowni i urządzeń kanalizacyjnych oraz wydawanie warunków i uzgodnień technicznych podmiotom ubiegającym się o opinie dotyczące budowy infrastruktury technicznej. Zgodnie ze statutem spółka może również podejmować inną działalność ważną dla rozwoju gminy i potrzeb lokalnej społeczności, z zastrzeżeniem spełnienia przesłanek określonych w obowiązujących przepisach prawa.

GPK w ramach prowadzonej działalności świadczy odpłatne usługi dla inwestorów i mieszkańców gminy w zakresie budowy sieci wodociągowej i kanalizacyjnej wraz z przepompowniami; budowy przyłączy wodociągowych i kanalizacyjnych; remontów i usuwania awarii sieci oraz przyłączy wodociągowych i kanalizacyjnych.

Stały nadzór nad działalnością spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności sprawuje Rada Nadzorcza.

Spółka zajmuje się bieżącą eksploatacją 142,30 km sieci wodociągowej, obsługuje 2796 odbiorców, do których dostarczana jest woda oraz obsługuje dwie stacje uzdatniania wody.

W zakresie kanalizacji sanitarnej obsługuje 91,64 km kanalizacji podciśnieniowej, do której podłączono 1550 odbiorców; 15,9 km kanalizacji sanitarnej grawitacyjno-tłocznej oraz 10 przepompowni sieciowych i 22 przepompowni domowych.

Do obsługi prowadzonej działalności w spółce zatrudnionych jest 11 osób.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

9. PUBLICZNA KOMUNIKACJA ZAKRZEW

Uchwałą nr LI/437/2023 Rady Gminy Zakrzew z dnia 30 marca 2023 r. utworzony został samorządowy zakład budżetowy pod nazwą Publiczna Komunikacja Zakrzew. Zakład jest jednostką organizacyjną Gminy Zakrzew, nieposiadającą osobowości prawnej, powołaną w celu zaspokojenia zbiorowych potrzeb mieszkańców Gminy w zakresie lokalnego transportu zbiorowego – autobusowej komunikacji zbiorowej.

Oprócz tego, do zadań Zakładu należy: planowanie rozwoju lokalnego transportu zbiorowego, projektowanie linii komunikacyjnych, przygotowywanie założeń i projektów taryfowych, dokonywanie analizy funkcjonowania komunikacji pod kątem jakości komunikacji dla mieszkańców Gminy Zakrzew, badanie efektywności funkcjonowania poszczególnych linii komunikacyjnych, przygotowywanie i udostępnianie informacji o funkcjonowaniu komunikacji gminnej, dystrybucja i sprzedaż biletów komunikacyjnych, kontrola prawidłowości wnoszenia opłat przewozowych przez pasażerów, dochodzenie od pasażerów roszczeń z tytułu nieuiszczonej lub nieprawidłowo uiszczonej opłaty przewozowej. W tym celu Publiczna Komunikacja Zakrzew użytkuje cztery nowe zeroemisyjne autobusy marki Solaris, które stanowią własność Gminy Zakrzew. Inwestycja zrealizowana została w ramach programu „Zielony transport Publiczny”. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej przekazał Gminie Zakrzew dofinansowanie w wysokości 7 022 025,00 zł. Samorządowy zakład budżetowy sprawuje pieczę nad funkcjonowaniem czterech nowopowstałych regularnych linii komunikacyjnych na terenie Gminy Zakrzew, tj.:

- 100 Zakrzewska Wola – Radom – Zakrzewska Wola
- 101 Jaszowice Kolonia – Radom – Jaszowice Kolonia
- 102 Dąbrówka Nagórna – Radom – Dąbrówka Nagórna
- 103 Zakrzew – Gulin – Zakrzewska Wola – Zakrzew.

Od dnia uruchomienia do końca 2023 roku autobusy wykonały łącznie 108 473 km w celu zaspokojenia potrzeb mieszkańców, którzy marzyli o komfortowych warunkach podróży do pracy, szkoły czy na zakupy. Wydano ponad 1 000 Kart Gminnych oraz Kart Publicznej Komunikacji Zakrzew, które pełnią funkcję nośnika biletów miesięcznych, okresowych oraz Elektronicznej Portmonetki.

Do prowadzenia działalności w Publicznej Komunikacji Zakrzew zatrudnionych jest 12 osób.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

10. KULTURA I PROMOCJA

Baza placówek kultury gminy Zakrzew obejmuje Gminną Bibliotekę Publiczną wraz z trzema filiami oraz zespół sześciu świetlic i domów ludowych, funkcjonujących w strukturze Urzędu Gminy.

Gminna Biblioteka Publiczna to instytucja kultury, wpisana pod pozycją 1/2005 do rejestru instytucji kultury, prowadzonego przez Wójta Gminy Zakrzew, której głównym zadaniem jest gromadzenie i udostępnianie zbiorów bibliotecznych. Oprócz literatury pięknej i popularnonaukowej biblioteka posiada bogaty zbiór publikacji dotyczących historii i obyczajowości regionu oraz książki, których autorami są mieszkańcy gminy Zakrzew i osoby z nią związane. W 2023 roku księgozbiór GBP wzbogacił się o 1389 pozycji książkowych, w tym 907 wolumenów z zakupu, na które, oprócz środków przekazanych przez organizatora, uzyskano dotację z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 w kwocie 8615,00 zł.

W 2023 r. ze zbiorów GBP i filii skorzystało 1171 czytelników, zarejestrowano 7602 odwiedzin, wypożyczono 16371 woluminów. Ponadto czytelnicy korzystali ze zbiorów na miejscu w czytelni oraz czytelni internetowej, a także z komputerów w filiach bibliotecznych. Liczba odwiedzin w czytelni i czytelni internetowej – 2100 osób. Na miejscu udostępniono książki, czasopisma, materiały kserograficzne oraz informacje z Internetu. Biblioteka umożliwiała czytelnikom korzystanie z Internetu, skanowanie materiałów, kopiowanie, drukowanie. Biblioteka umożliwiała czytelnikom dostęp do publikacji elektronicznych poprzez udział w konsorcjum LEGIMI, dostęp sfinansowany przez Powiatowy Instytut Kultury. Liczba pobranych dokumentów (e-booków i audiobooków) przez czytelników Gminnej Biblioteki Publicznej w Zakrzewie – 863.

Gminna Biblioteka Publiczna w Zakrzewie oraz filie posiadają katalog komputerowy książek prowadzony w systemie MAK+. System umożliwia tworzenie elektronicznego katalogu bibliotecznego, tworzenie bazy użytkowników, rejestrację wypożyczeń i udostępnień zbiorów; praca odbywa się poprzez przeglądarkę internetową. Gminna Biblioteka Publiczna w Zakrzewie prowadzi elektroniczną rejestrację czytelników i wypożyczeń. Czytelnicy otrzymują karty elektroniczne, dzięki którym mogą rejestrować się w systemie, sprawdzać stan swojego konta, rezerwować wybrane książki. Katalog zbiorów

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

jest dostępny on-line na stronie internetowej biblioteki, a także poprzez stronę Mak+. Baza jest systematycznie uzupełniana, wprowadzane są nowe książki. Na dzień 31.12.2023 katalog biblioteki i filii liczył 41800 opisów książek oraz 45 opisów audiobooków.

Biblioteka, jako instytucja kultury prowadzi także działalność w zakresie propagowania i upowszechniania kultury. Funkcja ta realizowana jest przede wszystkim poprzez organizację koncertów, wystaw, wieczorów poetyckich, spotkań z pisarzami i regionalistami.

W 2023 roku zrealizowano następujące przedsięwzięcia:

- 19 lutego 2023 r. - Wyjazd do opery na spektakle „Tłusty czwartek” oraz „Nocny dzwoneczek”. Gminna Biblioteka Publiczna w Zakrzewie nawiązała współpracę z Warszawską Operą Kameralną, dzięki czemu grupa mieszkańców gminy Zakrzew obejrzała dwie jednoaktowe opery: „Tłusty czwartek” oraz „Nocny dzwoneczek”. Wydarzenie miało miejsce w Teatrze Warszawskiej Opery Kameralnej. Bezpłatny przejazd do opery został zrealizowany w ramach projektu „Operobus - wszystkie drogi prowadzą do WOK.”
- 1 marca 2023 r. – spektakl dla dzieci „Pchła i inni” w wykonaniu aktorów Teatru Resursa zorganizowany przez Powiatowy Instytut Kultury przy współpracy z Gminną Biblioteką Publiczną w Zakrzewie. Przedstawienie obejrzały dzieci z PSP w Zakrzewie, Przedszkola Samorządowego i Przedszkola Niepublicznego „Hania”.
- 18 marca 2023 r. - wyjazd do Warszawskiej Opery Kameralnej na spektakle „Telefon” oraz „Medium” w ramach projektu „Operobus - wszystkie drogi prowadzą do WOK.” Projekt skierowany był do mieszkańców Mazowsza, a szczególnie seniorów.
- 5 kwietnia 2023 r. – spotkanie autorskie z Przemysławem Jakóbczykiem, autorem książek dla dzieci i młodzieży. Organizatorami byli Powiatowy Instytut Kultury oraz biblioteka w Zakrzewie. W spotkaniu wzięli udział uczniowie PSP w Zakrzewie.
- 8-15 maja 2023 r. – ogólnopolska akcja Tydzień Bibliotek. Zorganizowano wystawę książek, konkursy, lekcje biblioteczne dla dzieci z Przedszkola w Zakrzewie.
- 14 maja 2023 r. – wyjazd czytelników, mieszkańców gminy Zakrzew do Filharmonii Narodowej w Warszawie na galę otwarcia 32. Festiwalu Mozartowskiego. Wystąpili: Sumi Jo – sopran, Caspar Singh – tenor, Orkiestra Instrumentów Dawnych Warszawskiej Opery Kameralnej Musicae Antiquae Collegium Varsoviense

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

- 18 maja 2023 r. – uroczyste otwarcie ETAŻERKI – biblioteczki plenerowej. Etażerki stanęły przed Biblioteką w Zakrzewie oraz przed budynkiem Filii Bibliotecznej w Wacynie. Projekt, budowę i pierwsze wyposażenie w książki etażerek sfinansowały Powiatowy Instytut Kultury i Powiat Radomski. Gmina Zakrzew udostępniła miejsca pod biblioteczki. Projekt „Etażerka” ma na celu popularyzację czytelnictwa.
- 24 czerwca 2023 r. – biblioteka na zaproszenie Warszawskiej Opery Kameralnej zorganizowała wyjazd na koncert „Mozart da Camera” odbywający się ramach 32. Festiwalu Mozartowskiego. Koncert odbył się w Pałacu w Wilanowie – w Oranżerii Królewskiej.
- 15 sierpnia 2023 r. - koncert i wystawa w Święto Wojska Polskiego w ramach festiwalu "Ikony Wolności" organizowanego przez Powiatowy Instytut Kultury. Msza św. w kościele parafialnym p.w. św. Jana Chrzciciela w Zakrzewie, koncert „Biało - czerwona klasyka” w wykonaniu ROKduo. W ramach „Galerii na Płocie” przy kościele parafialnym zaprezentowano wystawę „Książd Jan Zieja”. Współorganizatorem wydarzeń w Zakrzewie byli: Gmina Zakrzew, Parafia św. Jana Chrzciciela w Zakrzewie oraz Gminna Biblioteka Publiczna w Zakrzewie. Wystawę przygotował Instytut Pamięci Narodowej.
- 9 września 2023 r. – Narodowe Czytanie „Nad Niemnem” Elizy Orzeszkowej oraz występ polskiego zespołu „Mejszagolanki” z rejonu wileńskiego. Organizatorami byli: Powiatowy Instytut Kultury w Iłży oraz Gminna Biblioteka Publiczna w Zakrzewie. W akcję Narodowego Czytania włączyła się Publiczna Szkoła Podstawowa im. Jana Kochanowskiego w Zakrzewie oraz dyrektorzy instytucji z terenu gminy, nauczyciele i czytelnicy.
- 23 września 2023 r. - koncert „Najpiękniejsze piosenki z polskich filmów i seriali” w wykonaniu Zespołu Piramidy. Koncert zorganizowany był w ramach projektu współpracy LGD Razem dla Radomki pn. „Kultura lokalnie. Przestrzeń inspiracji” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach poddziałania 19.3 „Przygotowanie i realizacja działań w zakresie współpracy z lokalną grupą działania” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020”.
- 7 października 2023 r. - "Vis-a-Vis - między Sekwaną a Wisłą" koncert piosenki francuskiej i polskiej. Wystąpili Francois Martineau (śpiew, gitara) i Mateusz Gurgul (akordeon, instrumenty klawiszowe). Koncert zorganizowany był w ramach projektu

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

współpracy LGD Razem dla Radomki pn. „Kultura lokalnie. Przestrzeń inspiracji” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej.

- 14 października 2023 r. - w sali widowiskowej Gminnej Biblioteki Publicznej w Zakrzewie odbyła się potańcówka zorganizowana w ramach projektu „Zakrzewskie potańcówki”. Zadanie zostało dofinansowane ze środków Narodowy Instytut Kultury i Dziedzictwa Wsi w programie „Potańcówki Wiejskie” 2023.
- 6 grudnia 2023 r. - Gminna Biblioteka Publiczna w Zakrzewie oraz Powiatowy Instytut Kultury w Iłży zorganizowali „Mikołajki” dla dzieci. Podczas wydarzenia miała miejsce premiera kartki świątecznej przygotowanej wg rysunku Marii Kozdry, laureatki konkursu „Moje wymarzone Świąta”. Zaproszeni goście - Waldemar Trełka starosta radomski, Ewa Markowska-Bzducha - wójt gminy Wolanów oraz Leszek Margas - wójt gminy Zakrzew, wręczyli dzieciom upominki. Uczniowie ze szkoły podstawowej w Bielisze oraz dzieci ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Dzieci Niestyszących im. Marii Grzegorzewskiej w Radomiu wykonali świąteczny łańcuch, który ozdobił choinkę w Sławnie (gm. Wolanów) podczas II Powiatowego Jarmarku Bożonarodzeniowego.
- Cykl wystaw „Galeria na płócie” – w 2023 r. na ogrodzeniu kościoła w Zakrzewie prezentowano wystawy poświęcone postaciom i wydarzeniom związanych z historią Polski: Stefan Wyszyński, Stefan Rowecki „Grot”, Zbrodnie niemieckie i sowieckie na Polakach 1939-1945, Ks. Jan Zieja, ks. Franciszek Blachnicki. Organizatorem był Powiatowy Instytut Kultury przy współpracy Instytutem Pamięci Narodowej. Wystawy współorganizowali: Gminna Biblioteka Publiczna w Zakrzewie i Parafia św. Jana Chrzciciela w Zakrzewie.

W zakresie działań skierowanych bezpośrednio do dzieci i młodzieży oprócz udostępniania zbiorów w bibliotece i filiach organizowane są różnego rodzaju zajęcia w Bibliotece w Zakrzewie oraz Filiach bibliotecznych w Gulinku, Wacynie i Woli Taczowskiej. Były to m.in.:

- Luty 2023 r. – Ferie w Bibliotece. W GBP w Zakrzewie zorganizowano cykl zajęć i warsztatów dla dzieci, min. zabawy ruchowe, konkursy, zajęcia z książką, warsztaty plastyczne, zabawy na interaktywnym dywanie. Zajęcia promujące czytelnictwo,

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

warsztaty plastyczne i artystyczne odbywały się także w Filiach w Gulinku i Wacynie.

- Marzec – maj 2023 r. Filia Biblioteczna w Woli Taczowskiej zorganizowała 3 edycję konkursu literackiego dla dzieci pt. "Mądra głowa". Celem konkursu było poznanie polskich autorów literatury dla dzieci i młodzieży oraz ich twórczości. Konkurs był adresowany do uczniów klas I–III szkoły podstawowej.
- 20 – 21 kwietnia 2023 r. w Gminnej Bibliotece Publicznej w Zakrzewie odbyły się finały X Gminnego Konkursu Ortograficznego „Z ortografią za pan brat”. Konkurs odbywał się w dwóch kategoriach – klasy IV-VI oraz VII–VIII. Wzięli w nich udział zwycięzcy eliminacji szkolnych ze szkół podstawowych w gminie Zakrzew. Organizatorzy: Gminna Biblioteka Publiczna w Zakrzewie oraz Publiczna Szkoła Podstawowa w Zakrzewie przy współpracy ze szkołami z terenu gminy.
- 24 lipca 2023 r. - spektakl dla dzieci „Kubuś przyjaciel nasz” w wykonaniu aktorów Teatru Blaszyńscy Bębenek w ramach akcji „Wakacje w Bibliotece”.
- Sierpień 2023 r. – „Wakacje w Bibliotece” – cykl zajęć wakacyjnych dla dzieci w Bibliotece w Zakrzewie oraz Filiach w Gulinku i Wacynie.
- Od listopada 2023 r. w Gminnej Bibliotece Publicznej w Zakrzewie i Filiach realizowany jest projekt „Mała książka – wielki człowiek”. Każde dziecko w wieku przedszkolnym, które odwiedzi bibliotekę, otrzyma nieodpłatnie Wyprawkę Czytelniczą – książkę „Krasnal w krzywej czapce” oraz Kartę Małego Czytelnika. Kampania „Mała książka – wielki człowiek” to projekt realizowany przez Instytut Książki ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.
- Filia w Gulinku organizuje cykliczne zajęcia z książką – głośne czytanie, konkursy i zagadki literackie, teatrzyk.

Biblioteka systematycznie poszerza także swoją ofertę skierowaną do osób starszych – z myślą o osobach starszych gromadzone są książki z dużą czcionką oraz audiobooki, osoby starsze i niepełnosprawne mogą korzystać z usługi książka na telefon. W ramach projektu „Operobus” organizowano wyjazdy seniorów na spektakle operowe.

Biblioteka gromadzi i promuje publikacje o regionie oraz książki poetów i pisarzy związanych z gminą Zakrzew – Michała Sobola, Grażyny Jeromin-Gałużki, Izabeli Krasieńskiej, a także autorów książek naukowych prof. dr hab. Jana Skalika, dr hab. Marka Piwowarczyka, dr Wojciecha Wojtyły.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

11. SPORT I TURYSTYKA

Obiekty sportowe w gminie Zakrzew to przede wszystkim boisko w Taczowie i Gołędzinie oraz kompleks Orlik w Zakrzewie, obejmujący boisko do piłki nożnej i koszykówki. W wielu miejscowościach znajdują się place zabaw, a przy boisku Orlik w Zakrzewie, przy Domu Ludowym w Zakrzewskiej Woli oraz przy zbiorniku wodnym w Mleczkowie także siłownie zewnętrzne. Formą wzbogacenia zasobu obiektów sportowych jest umożliwienie mieszkańcom gminy korzystania z sal gimnastycznych i boisk przy placówkach oświatowych. W gminie Zakrzew znajdują się ponadto trzy trasy nordic walking, zróżnicowane pod kątem stopnia trudności i sieć tras rowerowych.

Utrzymanie obiektów sportowych – rekultywacja nawierzchni, koszenie trawy, nawożenie i drobne prace remontowe i porządkowe wykonywane są głównie metodą gospodarczą przez pracowników zatrudnionych w ramach prac publicznych.

Zadania związane z upowszechnianiem kultury fizycznej i sportu realizowane były w 2023 roku przez dwóch Animatorów sportu, których rolą było inicjowanie i współorganizowanie przedsięwzięć sportowych na Orliku dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych oraz przez organizacje pozarządowe wybrane w drodze otwartego konkursu ofert. Podmiotami, którym zlecono realizację zadania w dziedzinie upowszechniania kultury fizycznej i sportu oraz przyznano na ten cel dotację w łącznej kwocie 100 000 zł, były Gminne Amatorskie Stowarzyszenie Sportowe Powąła Taczów oraz Gminny Klub Sportowy Wulkan Zakrzew.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

12. BEZPIECZEŃSTWO I PORZĄDEK PUBLICZNY

Usługi publiczne na terenie gminy Zakrzew z zakresu bezpieczeństwa publicznego realizuje Komisariat Policji w Zakrzewie. Sprawuje on bezpośredni kontakt oraz nadzór nad systemem bezpieczeństwa mieszkańców w całej gminie.

1. Przestępstwa kryminalne.

Informacje o stanie bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie gminy Zakrzew przedstawia poniższa tabela.

Tabela 12.1 Stan bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie działania KP w Zakrzewie

Kategorie przestępstw	Ilość przestępstw w 2022 r.		Ilość przestępstw w 2023 r.	
	Przestępstwa stwierdzone	Przestępstwa wykryte	Przestępstwa stwierdzone	Przestępstwa wykryte
<i>Przestępstwa kryminalne</i>	138	95	152	94
<i>Przestępstwa najbardziej uciążliwe społecznie</i>	30	14	60	30
<i>Kradzież cudzej rzeczy</i>	13	3	19	4
<i>Kradzież z włamaniem</i>	10	0	24	11
<i>Rozbój</i>	1	1	0	0
<i>Uszkodzenie rzeczy</i>	5	5	14	12

Źródło: dane Komisariatu Policji w Zakrzewie

Na terenie gminy Zakrzew w 2023 roku stwierdzono 14 przestępstw popełnionych przez 3 osoby nieletnie.

2. Bezpieczeństwo w ruchu drogowym.

W 2023 roku na terenie gminy Zakrzew zatrzymano 16 nietrzeźwych kierujących, w 2022 roku było 21 nietrzeźwych kierujących. Działania prewencyjne w ruchu drogowym na terenie powiatu radomskiego, a tym samym gminy Zakrzew były przeprowadzone w zakresie negatywnych zjawisk takich jak:

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

- *Prędkość* – egzekwowanie od kierujących przestrzegania ograniczeń prędkości z wykorzystaniem pomiarów prędkości;
- *Alkohol i narkotyki* – badanie stanu trzeźwości jak największej liczby kierujących pojazdami, a tym samym ujawnienie i eliminowanie z ruchu kierujących pojazdami pod wpływem alkoholu lub środków działających podobnie do alkoholu;
- *Wyścigi* – zadanie mające na celu przeciwdziałanie nielegalnym wyścigom;
- *Pasy* – egzekwowanie stosowania się przez kierujących i pasażerów do obowiązku jazdy w zapiętych pasach bezpieczeństwa oraz stosowania urządzeń do przewozu dzieci;
- *Speed* – zadanie mające na celu przeciwdziałanie nielegalnym wyścigom;
- *Kontrola przewozu drogowego* – celem zadania jest kontrola przestrzegania przepisów dotyczących okresów prowadzenia pojazdu, obowiązkowych przerw oraz czasu odpoczynku kierowcy podczas kontroli drogowych;
- *Bezpieczny weekend* – zapewnienie bezpieczeństwa, porządku i płynności ruchu w okresie tzw. „długich weekendów”;
- *Bezpieczne wakacje/ferie* – zapewnienie bezpieczeństwa, porządku i płynności ruchu w okresie wakacji/ferii;
- *Znicz* - zapewnienie bezpieczeństwa, porządku i płynności ruchu w okolicach cmentarzy.

Inne działania to m.in.: *Widoczny na drodze - bezpieczny po zmroku*, *„Mój rower – moje życie*, *Trzeźwość w przewozie osób*, *Niechronieni Uczestnicy Ruchu Drogowego*, *Dla każdego jest miejsce na drodze*, *Bezpieczna droga do szkoły*, *Świeć przykładem*, *Na drodze patrz i słuchaj*, *Kierowco nie polujemy na zebrach*, *Seniorze bądź bezpieczny na drodze*.

Ważną rolę w zakresie bezpieczeństwa publicznego pełnią jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej, które na terenie gminy Zakrzew realizują usługi w ramach ochrony przeciwpożarowej. Zrzeszają one obywateli gminy, którzy czują potrzebę niesienia pomocy potrzebującym, ochronę ich życia, zdrowia, bezpieczeństwa i mienia. Ochotnicze Straże Pożarne są bardzo istotnymi jednostkami gminy, to one w chwilach zagrożenia życia, wypadków, pożarów i innych zagrożeń oraz niebezpieczeństw są na posterunku i niosą pomoc poszkodowanym oraz potrzebującym pomocy.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

Na terenie gminy działa osiem jednostek OSP:

- OSP w Cerekwi,
- OSP w Dąbrówce Podłęźnej,
- OSP w Gulinku,
- OSP w Gulinie,
- OSP w Jaszowicach-Kolonii,
- OSP w Zakrzewie,
- OSP w Taczowie,
- OSP w Zakrzewskiej Woli.

Trzy z wyżej wymienionych jednostek – w Zakrzewie, Dąbrówce Podłęźnej i Cerekwi należą do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego, co zapewnia wysoką jakość kwalifikacji strażaków-ochotników oraz odpowiednie wyposażenie.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa jednostka samorządu terytorialnego jest zobowiązana do finansowania działalności jednostek OSP. W budżecie na każdy rok zaplanowane są środki przede wszystkim na zakup paliwa do samochodów i sprzętu strażackiego, badania członków organizacji oraz ubezpieczenie zarówno strażaków, jak i budynków i samochodów. Strażacy-ochotnicy otrzymują finansowany z budżetu gminy ekwiwalent za udział w działaniach ratowniczych ustalony uchwałą Rady Gminy w wysokości 28 zł za godzinę uczestnictwa w akcji.

Oprócz wspomnianych finansowanych corocznie kosztów działalności jednostek OSP, w 2023 roku dokonano zakupu bramy garażowej dla OSP w Zakrzewskiej Woli. Zbudowano również remizę strażacką w miejscowości Jaszowice Kolonia. Na realizację inwestycji w Zakrzewskiej Woli pozyskano dofinansowanie z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie. Na bieżąco były wykonywane przeglądy, legalizacje sprzętu, uzupełnianie tlenu w butlach tlenowych oraz, w razie zaistnienia takiej konieczności, dokonywanie napraw.

W 2023 roku na bieżące utrzymanie jednostek OSP w gotowości bojowej przeznaczono łączną kwotę 454 964,71 zł, w tym paliwo, ekwiwalent za udział w akcji ratowniczej, wynagrodzenie z tytułu umowy zlecenia dla 8 kierowców i 1 Komendanta

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

Gminnego, zakup energii, ubezpieczenia i badania lekarskie strażaków, ubezpieczenia i badania techniczne samochodów strażackich.

W 2023 roku strażacy z jednostki OSP Dąbrówka Podlężna uczestniczyli w następujących zawodach sportowo-pożarniczych:

- 4 czerwca odbyły się Zawody Sportowo-Pożarnicze Ochotniczych Straży Pożarnych o Puchar: *Minister Klimatu i Środowiska w Radomiu*, drużyna Męska wywalczyła I miejsce;
- 10 czerwca odbyły się VII Wojewódzkie Zawody Sportowo-Pożarnicze Ochotniczych Straży Pożarnych w Mławie, drużyna Męska zdobyła 6 miejsce (2 miejsce w ćwiczeniu bojowym i 8 w sztafecie pożarniczej) uzyskując łącznie 94,76 pkt;
- 17 września odbyły się Gminne Zawody Sportowo-Pożarnicze w Taczowie, drużyna Męska zajęła I miejsce uzyskując łącznie 95,7 pkt., drużyna Kobieta zyskała rewelacyjny wynik 121,80 pkt; Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza wystąpiła pokazowo;
- 7 października odbyły się Powiatowe Zawody Sportowo-Pożarnicze w Wierzbicy, drużyna Męska zajęła I miejsce po raz kolejny broniąc tytuł: *MISTRZA POWIATU* (97,30 pkt.), drużyna Kobieta zajęła I miejsce uzyskując 121,60 pkt.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

13. WSPÓŁPRACA MIĘDZYGMINNA

Gmina Zakrzew współpracuje i jest członkiem organizacji społecznych na wielu płaszczyznach związanych z rozwojem regionu oraz wspieraniem działań na rzecz różnych środowisk.

Nasza gmina w 2023 należała do następujących stowarzyszeń i związków międzygminnych:

- Związek Gmin „Radomka” (od 1997 roku),
- Lokalna Grupa Działania „Razem dla Radomki” (od 2008 roku),
- Związek Samorządów Polskich (od 2020 roku),
- Stowarzyszenie „Radomski Obszar Funkcjonalny” (od 2016 roku).

W 2023 roku Gmina Zakrzew przekazała z budżetu 55 184,40 zł składek członkowskich.

Tabela 13.1 Kwoty składek członkowskich gminy Zakrzew w stosunku do stowarzyszeń i związków międzygminnych

Nazwa stowarzyszenia lub związku międzygminnego:	Kwota składki członkowskiej:
Związek Gmin Radomka	25 000,00 zł
Stowarzyszenie LGD „Razem dla Radomki”	15 000,00 zł
Związek Samorządów Polskich	1 380,40 zł
Stowarzyszenie Radomski Obszar Funkcjonalny	13 804,00

Źródło: dane Referatu Finansowego Urzędu Gminy

Związek Gmin Radomka powstał w 1997 roku, zrzesza 6 gmin Mazowsza położonych w zlewni rzeki Radomki począwszy od jej źródła w następującej kolejności: Przysucha, Wieniawa, Wolanów, Przytyk, Zakrzew, Jedlińsk. Zadaniem Związku jest wspólne wykonywanie zadań publicznych w zakresie ochrony środowiska, a w szczególności: opracowanie i realizacja programu retencji rzeki Radomki i jej dopływów; ochrona różnorodności fauny i flory; podejmowanie wspólnych przedsięwzięć z zakresu usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych oraz zanieczyszczeń stałych; tworzenie warunków do rozwoju turystyki.

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Razem dla Radomki” (LGD) jest organizacją pozarządową działającą od 2008 roku w ramach europejskiego programu

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

LEADER na rzecz rozwoju obszarów wiejskich sześciu gmin znajdujących się na południu województwa mazowieckiego: Jedlińsk, Przysucha, Przytyk, Wieniawa, Wolanów, Zakrzew. W latach 2009 - 2015 na obszarze LGD odpowiadała za wdrożenie Lokalnej Strategii Rozwoju (LSR), która przyczyniła się do wzrostu atrakcyjności i rozwoju gospodarczego tych terenów poprzez aktywizację społeczeństwa i wykorzystanie unikalnych walorów przyrodniczych, kulturowych i historycznych gmin.

Związek Samorządów Polskich to ogólnopolskie stowarzyszenie, którego celem jest wspieranie idei samorządu terytorialnego oraz obrona wspólnych interesów podmiotów będących członkami stowarzyszenia, w szczególności poprzez: inicjowanie, propagowanie i realizację wspólnych przedsięwzięć służących rozwojowi współpracy samorządów; prowadzenie działalności edukacyjno – doradczej skierowanej do działających na rzecz jednostek samorządu terytorialnego, osób pełniących funkcje w organach pomocniczych jednostek samorządu terytorialnego, osób zatrudnionych w administracji samorządowej.

Stowarzyszenie Radomskiego Obszaru Funkcjonalnego jest samorządnym stowarzyszeniem gmin i powiatu, powołanym w celu wspierania idei samorządności lokalnej, ochrony wspólnych interesów, wymiany doświadczeń, promocji osiągnięć oraz koordynacji wspólnych przedsięwzięć i inwestycji. Stowarzyszenie swoim zasięgiem obejmuje łącznie 14 jednostek samorządu terytorialnego: miasto Radom, Powiat Radomski, miasto Pionki, miasto i gmina Przytyk, gminy miejsko-wiejskie Iłża, Skaryszew i Jedlnia-Letnisko oraz gminy wiejskie Gózd, Jastrzębia, Jedlińsk, Kowala, Pionki, Wierzbica, Wolanów, Zakrzew. ROF prowadzi działalność na rzecz zrzeszonych w nim powiatu i gmin członkowskich.

Działalność stowarzyszeń i związków międzygminnych za 2023 rok:

a) Związek Gmin Radomka:

- Współorganizacja 6 pikników ekologicznych (piknik w każdej gminie) w szkołach na terenie działania Związku.
- Wernisaż prac wraz z wręczeniem nagród za konkursy „Cztery Pory Roku w Dolinie Radomka” i „Eko Świąta w Dolinie Radomki”. Głównym celem konkursu było rozwijanie kreatywności i motywowanie do doskonalenia umiejętności fotograficznych przy jednoczesnym poszukiwaniu wyjątkowych

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

miejsc w gminach leżących nad Radomką. Chodziło też o zachęcenie dzieci i młodzieży do odkrywania na nowo miejsc powszechnie znanych.

- XVIII Rowerowy Zlot Gwieździsty to impreza plenerowa, w której uczestniczy młodzież szkolna z terenu Związku Gmin Radomka. Grupa rowerowa, prawie 400-osobowa spotyka się na wspólnym pikniku na malowniczej polanie przy zaporze czołowej Zbiornika Wodnego w Domaniowie, gdzie czeka na uczestników wspaniała zabawa oraz gorący posiłek. Zlot Gwieździsty integruje środowiska gminne Związku, przybliża walory turystyczne gmin oraz popularyzuje kolarstwo jako jedną z form rekreacji ruchowej oraz środków bezpiecznego i ekologicznego transportu.
- Wernisaż prac wraz z wręczeniem nagród w konkursie „Eko Dolina Radomki”. Współorganizatorem wydarzenia była Publiczna Szkoła Podstawowa w Cerekwi. Celem konkursu było promowanie świadomości ekologicznej oraz kreatywności wśród młodszych mieszkańców naszych gmin. Ukształtował on postawy proekologiczne wśród młodzieży oraz zainspirował wiele rodzin do rozwijania kreatywności i wyobraźni w czasie wolnym. Dziękujemy wszystkim uczestnikom za zaangażowanie oraz wysiłek w tworzeniu prac, które zachęcają do ochrony środowiska.
- Wydanie kalendarza na rok 2023 z pracami w związku z zakończeniem konkursu fotograficznego „Cztery pory roku w dolinie Radomki”.

b) Lokalna Grupa Działania „Razem dla Radomki”:

- Opracowanie Lokalnej Strategii Rozwoju Obszaru LGD „Razem dla Radomki” na lata 2023-2027 – w 2023 roku LGD „Razem dla Radomki” przeprowadziła działania związane z opracowaniem Lokalnej Strategii Rozwoju na lata 2023-2027, które polegały na przygotowaniu dokumentacji konkursowej, przeprowadzenia szeregu spotkań konsultacyjnych i warsztatów.

W ramach ogłoszonego konkursu przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwój Wsi na wybór lokalnych strategii rozwoju – wybrana do realizacji została Lokalna Strategia Obszaru przygotowana przez LGD „Razem dla Radomki” 2023-2027, jej realizację została podpisana przez Prezesa LGD „Razem dla Radomki” Cezarego Nowek w dniu 15 grudnia 2023 roku w Płocku.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

Dzięki realizacji w kolejnej perspektywie unijnej działań w ramach Wspólnej Polityki Rolnej otrzymamy środki finansowe o wartości min. 2 462 500 euro.

Środki te przeznaczone zostaną na realizację LSR m.in w ramach konkursów dedykowanych dla mieszkańców, sektora przedsiębiorczości, samorządów, instytucji kultury czy też organizacji pozarządowych z terenu gmin Jedlińsk, Przytyk, Przysucha, Wieniawa, Wolanów i Zakrzew.

- Wsparcie finansowe – granty udzielone na rzecz realizacji inicjatyw kulturalnych w 2023 roku – LGD „Razem dla Radomki” w miesiącu lipcu 2023 roku udzieliło 120 000,00 zł dotacji na rzecz realizacji projektów kulturalnych. Dotacje otrzymały też wszystkie projekty złożone przez organizacje i instytucje z terenu gminy Zakrzew. Wsparcie udzielone zostało również dla 3 podmiotów z terenu gminy Zakrzew w kwocie 26 500,00 zł.

Wsparcie otrzymały:

- **Gminna Biblioteka Publiczna w Zakrzewie: „Literacko-muzyczne podróże w kulturze”;** kwota wsparcia 10 000,00 zł – w ramach dotacji zorganizowane zostały dwa koncerty:
 - 23 września 2023 r. w Gminnej Bibliotece Publicznej w Zakrzewie odbył się koncert „Najpiękniejsze piosenki z polskich filmów i seriali” w wykonaniu Zespołu PIRAMIDY. Publiczność usłyszała najbardziej znane i lubiane ballady, melodie i piosenki filmowe, m.in. z filmów „Noce i dnie”, „Prawo i pięść”, „Potop”, „Jan serce”, „Czterej pancerni i pies”, „Stawka większa niż życie”. Lider zespołu Piotr Kajetan Matczuk opowiadał historie i anegdoty ze świata polskiego filmu, zapraszał też publiczność do wspólnego śpiewania znanych piosenek. Był to wieczór pełen humoru i dobrej muzyki w wykonaniu wspaniałych muzyków;
 - 7 października 2023 r. w sali widowiskowej Gminnej Biblioteki Publicznej w Zakrzewie odbył się koncert FRANCOIS BAND "VIS-À-VIS - MIĘDZY SEKWANĄ A WISŁĄ”. Wystąpił duet: Francois Martineau (śpiew, gitara) i Mateusz Gurgul (instrumenty klawiszowe, akordeon). Wydarzenie było organizowane przez Gminną Bibliotekę Publiczną w Zakrzewie.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

- **Gmina Zakrzew: „Przeгляд Kapel Ludowych”;** kwota wsparcia 6 500,00 zł – w dniu 3 września 2023 roku podczas Dożynek Gminnych w Zakrzewie odbył się przegląd kapel ludowych. Na scenie zaprezentowali utwory ludowe muzycy z Zespołu Ludowego Kalina, Kapeli Piotra Bińkowskiego, Kapeli Od Połańca. Występ był okazją do zapoznania uczestników z językiem gwarowym, repertuarem ludowym, instrumentarium oraz strojami. Celem Projektu było podniesienie atrakcyjności kulturalnej i turystycznej terenu gminy Zakrzew, poszerzenie wiedzy o tradycjach i zwyczajach regionu gminy, wzmocnienie i utrwalenie więzi międzyludzkich oraz integracja społeczności lokalnej.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

- **Stowarzyszenie Aktywności Obywatelskiej „Radomka”:** Papryka przytycka wyróżnikiem turystyki kulinarnej Doliny Radomki; kwota wsparcia 10 000,00 zł – celem realizacji projektu była promocja dziedzictwa kulturowego obszaru i marki obszaru południowej części województwa Mazowieckiego, w tym gmin: Jedlińsk, Przytyk, Przysucha, Wieniawa, Wolanów, Zakrzew w oparciu o produkt budujący rozwój turystyki kulinarnej obszaru – paprykę przytycką. W ramach realizacji projektu przeprowadzono konkurs kulinarny na najlepsze danie z papryką. Konkurs miał otwarty charakter i skierowany został do wszystkich mieszkańców południowej części województwa Mazowieckiego, w tym gmin: Jedlińsk, Przytyk, Przysucha, Wieniawa, Wolanów, Zakrzew, przedmiotem konkursu była promocja dań z papryką. Opracowana i utworzona została zakładka promująca dania z papryki przytyckiej jako wyróżnika regionu Południowego Mazowsza w kontekście turystyki kulinarnej obszaru. Zebrane zostały w niej informacje dotyczące potraw nagrodzonych we wszystkich konkursach kulinarnych na najlepsze danie z papryką, których finał miał miejsce na Targach Papryki w Przytyku. Nagrodzone potrawy zostały opublikowane (zostały przedstawione przepisy na potrawy), oraz nagrodzeni laureaci w podziale na poszczególne lata. Zakładka została utworzona na stronie lidera projektu:

<http://saoradomka.pl/najlepsze-dania-z-papryki/> .

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

- Opracowanie koncepcji SMART VILLAGE dla mieszkańców Taczowa – LGD „Razem dla Radomki” przekazało kwotę 4000,00 zł na opracowanie koncepcji rozwoju inteligentnych wsi dla miejscowości Taczów w ramach realizowanego projektu Smart Villages. Grantobiorcą jest Ochotnicza Straż Pożarna z Taczowa, która reprezentowana była przez Prezesa – Pana Dariusza Pysiaka i Wójta Gminy Zakrzew – Leszka Margasa. Głównym celem operacji było opracowanie idei koncepcji smart village dla Taczowa. Proces tworzenia wpłynął na aktywizację lokalnego społeczeństwa oraz ich uświadomienia w zakresie wykorzystania dotychczasowych zasobów, wykorzystania odnawialnych źródeł energii, rozwoju cyfryzacji, mobilności, czy też poprzez podnoszenie świadomości mieszkańców, rozwój usług społecznych, czy też estetykę wykorzystania przestrzeni itp. W opracowanej koncepcji wskazano działania, które będą realizowane w najbliższych latach w zakresie rozwoju miejscowości Taczów w ramach w/w idei Smart Village.
- Przeprowadzenie zajęć edukacyjno-informacyjnych, edukacja ekologiczna lokalnie – zajęcia skierowane były do uczniów szkół podstawowych z terenu

powiatów radomskiego i przysuskiego z udziałem na grupy: uczniowie kl. I-IV i uczniowie klas V-VIII. Zajęcia odbyły się w PSP w Bieliszce w dniu 26.09.2023, PSP w Dąbrówce Podługznej w dniu 29.09.2023. Łącznie wiedzę nt. ochrony powietrza zdobyło około 173 uczniów. Spotkania przeprowadzone zostały w oparciu o opracowaną przez prowadzącego prezentację.

Zawarta w niej tematyka dotyczyła:

- szkodliwego działania zanieczyszczeń, zawartych w powietrzu jakim oddychamy, na zdrowie i otoczenie;
- pozytywnych i negatywnych zachowań i postaw, które mają wpływ na ochronę powietrza, tzn. w jaki sposób nasze postępowanie wpływa na zanieczyszczanie powietrza, ale również na jego ochronę.;
- uświadomieniu, że za stan jakości powietrza w swoim otoczeniu odpowiedzialny jest każdy człowiek;

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

- edukacji na rzecz zrównoważonego rozwoju, która dostarcza wiedzy na temat wpływu codziennych wyborów na przyszłość naszej Planety;

Działania te mamy nadzieję pomogą uświadomić, że poprzez zmianę nawyków i sposobu myślenia, wpływamy nie tylko na nasze otoczenie, ale także na klimat oraz przyszłość naszą i następnych pokoleń.

Po zakończonym spotkaniu edukacyjnym dzieci/młodzież szkolna otrzymali polecenie wykonania/przygotowania plakatów dotyczących ochrony środowiska. Pięć szkół otrzymało szansę na wygranę monitorów interaktywnych 65”.

Monitor interaktywny 65” został przekazany społeczności uczniowskiej szkoły w Bieniędzicach (gmina Wolanów), w Dąbrówce Podłężnej (gmina Zakrzew), w Bieliszce (gmina Zakrzew), we Wrzeszczowie (gmina Przytyk), oraz w Bierwcach (gmina Jedlińsk) przez Prezesa LGD „Razem dla Radomki”. Nagroda ufundowana przez LGD „Razem dla Radomki” w postaci monitora interaktywnego to efekt pozytywnej oceny nadesłanych prac uczniowskich w konkursie na temat ochrony środowiska.

Monitor interaktywny 65” został przekazany społeczności uczniowskiej szkoły w Dąbrówce Podłężnej i w Bieliszce (gmina Zakrzew), przez Prezesa LGD „Razem dla Radomki”. Nagroda ufundowana przez LGD „Razem dla Radomki” w postaci monitora interaktywnego to efekt pozytywnej oceny nadesłanych prac uczniowskich w konkursie na temat ochrony środowiska.

- Przeprowadzenie cyklu spotkań edukacyjno-informacyjnych dotyczących ochrony środowiska w Dolinie Radomki, które zostały zrealizowane poprzez wykłady połączone z prezentacją. Zajęcia skierowane były do uczniów szkół podstawowych

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

z terenu powiatów radomskiego i przysuskiego z podziałem na grupy: uczniowie kl. I-IV i uczniowie klas V-VIII.

Zajęcia zostały przeprowadzone w:

- PSP w Cerekwi w dniu 25.10.2023
- PSP w Woli Taczowskiej w dniu 22.11.2023

Łącznie wiedzę nt. ochrony środowiska zdobyło 176 uczniów.

Spotkania przeprowadzone zostały w oparciu o opracowaną przez prowadzącego prezentację.

Zawarta w niej tematyka dotyczyła:

- budowania świadomości o szkodliwym działaniu zanieczyszczeń, zawartych w powietrzu jakim oddychamy, na zdrowie i otoczenie (wskazywanie, jakie to zanieczyszczenia, jak powstają i gdzie, jak można je rozpoznać w powietrzu oraz jak same dzieci wpływają na to, że te zanieczyszczenia powstają oraz jak niszczy zieleń przez kwaśne deszcze);
- wskazywanie pozytywnych i negatywnych zachowań i postaw, które mają wpływ na ochronę powietrza, tzn. w jaki sposób nasze postępowanie wpływa na zanieczyszczanie powietrza, ale również na jego ochronę.
- uświadomienie, że za stan jakości powietrza w swoim otoczeniu odpowiedzialny jest każdy człowiek, bez odwoływania się do skali globalnej, ale do własnego podwórka, rodziny, znajomych, sąsiadów oraz wskazywanie na odpowiedzialność za reagowanie na działania innych osób.

Działania te mamy nadzieję pomogą uświadomić ich odbiorcom, że poprzez zmianę nawyków i sposobu myślenia wpływamy nie tylko na nasze otoczenie, ale także na klimat oraz przyszłość naszą i następnych pokoleń.

- Aktywne NGO – wyróżnienie organizacji z Zakrzewa na gali organizacji pozarządowych inicjatyw pozarządowych, kultury, wolontariatu – wyróżnienie Stowarzyszenia „Zakrzewiaki”. Stowarzyszenie „Razem dla Radomki” 8 grudnia 2023 roku rozstrzygnęło czwartą edycję konkursu pn. „Aktywne NGO”, który w tym roku został połączony z wyjątkowym wydarzeniem – Jubileuszem 15-ecia działalności LGD „Razem dla Radomki”. Laureatami zostały w nim również młodzi uczniowie ze szkoły w Zakrzewie, którzy otrzymali wyróżnienie w kategorii Najciekawsza Inicjatywa Wolontariacka. Inicjatywa ta została zgłoszona przez

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

Stowarzyszenie Zakrzewiaki i dotyczyła realizacji inicjatyw ze szkolnymi klubami wolontariackimi w PSP w Zakrzewie. Nagroda – dyplom oraz wyróżnienie finansowe w wysokości 600,00 zł – zostało przekazane podczas uroczystego wydarzenia.

- Organizacja warsztatów – szkolnego klubu wolontariatu w Zakrzewie. W połowie miesiąca grudnia 2023 roku mieliśmy przyjemność przeprowadzić warsztaty które odbyły się w Publicznej Szkole Podstawowej w Zakrzewie. Współprowadzone były przez Agatę Brandys – która od kilku lat prowadzi aktywnie kluby wolontariackie, opowiadając uczestnikom o wolontariackim szkolnym i tym w organizacjach młodzieżowych. Celem realizowanych szkoleń było przekazanie podstawowych informacji na temat przepisów prawnych, zakresu działania nie tylko standardowego wolontariatu, ale przede wszystkim wykazania coraz bardziej popularnego w ostatnim czasie e-wolontariatu, z którego korzysta coraz więcej organizacji pozarządowych. Szkolenia skierowane były do uczniów szkół podstawowych, z uwagi na fakt, że w coraz większej ilości szkół działają szkolne kluby wolontariusza, w ramach których uczniowie, nauczyciele, rodzice i absolwenci wspólnie realizują działania na rzecz społeczności szkolnej i środowiska lokalne.

c) Związek Samorządów Polskich:

- Delegacja Związku Samorządów Polskich wzięła udział w Polsko-Ukraińskim Forum Gospodarczym z udziałem Prezydenta RP Andrzeja Dudy oraz Prezydenta Ukrainy Wołodymyra Zełenskiego (tematem spotkania było pogłębienie

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

współpracy, podejmowanie działań przez ZSP w celu wsparcia samorządowców z Ukrainy w zakresie przygotowania do integracji z Unią Europejską).

- Konferencja Związku Samorządów Polskich dla samorządowców ze wschodniego Mazowsza (omówione zostały najważniejsze tematy dotyczące współpracy samorządów ze stroną rządową z uwzględnieniem planowanych środków zewnętrznych na inwestycje samorządowe).
- Konferencja Związku Samorządów Polskich współorganizowana z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej adresowana do samorządowców (podczas spotkania omówione zostały najważniejsze zagadnienia dot. nowej perspektywy finansowej UE dla samorządów, z uwzględnieniem planowanego dofinansowania projektów w zakresie ochrony środowiska).
- Dwie konferencje Związku Samorządów Polskich w ramach projektu „Promocja Idei Samorządności” (podczas konferencji poruszono m.in. tematy dotyczące nowych przepisów w zakresie planowania przestrzennego, zapowiadanych zmian w gospodarce odpadami oraz perspektywy środków UE dla samorządów w zakresie ochrony środowiska).

d) Stowarzyszenie „Radomski Obszar Funkcjonalny”:

- Reprezentowanie członków stowarzyszenia ROF na spotkaniach z przedstawicielami Urzędu Marszałkowskiego dotyczącego Funduszy Europejskich dla Mazowsza oraz w Departamencie Rozwoju Regionalnego i Funduszy Europejskich Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego i w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej;
- Współpraca z Doradcami Partnerstwa Związku Miast Polskich w celu realizacji Planu Pracy Partnerstwa ROF;
- Reprezentowanie członków Stowarzyszenia ROF na zewnątrz.

Raport o stanie gminy Zakrzew – 2023 rok

PODSUMOWANIE

Raport o stanie gminy Zakrzew za 2023 rok to opracowanie dotyczące wszystkich kontynuowanych i podjętych kierunków w zakresie polityki społecznej. Rolą władz samorządowych jest stworzenie miejsca, w którym każdy będzie się czuł dobrze. To holistyczne podejście do rozwoju gminy, zarówno w zakresie inwestycji w bazę oświatową, infrastrukturę komunikacyjną, jak i tworzenia bogatej oferty edukacyjnej, kulturalnej i sportowej, a w szczególności otwartość na pozyskiwanie środków zewnętrznych, jest gwarancją sukcesu – stworzenia gminy przyjaznej mieszkańcom i inwestorom.

Mimo rosnących kosztów zadań, z jakimi na co dzień musi radzić sobie samorząd, staraliśmy się realizować wszystkie przedsięwzięcia terminowo i na jak najwyższym poziomie.

Nie byłoby jednak tych pozytywnych zmian bez Państwa uwag i sugestii. Dziękując za rok współpracy, rok trudny i wymagający, ale zarazem dający satysfakcję ze zrealizowanych zadań, proszę o dalsze zaangażowanie w życie gminy Zakrzew – naszej małej ojczyzny.